

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, DECEMBER - GRUODŽIO 31, 2002

PERIODICALS
December 31, 2002
Vol. LXXXX

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-30-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 248
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Amerikos lietuvių dalinasi patirtimi Lietuvoje; arterinės žaizdos kojose.
2 psl.

Kiek gaisrų galima užlieti vienu kibiru vandens? — vedamasis, Danutė Bindokienė; rinkimuose svarbu laimėti; prie PLC planuojama statyti sporto salę.
3 psl.

Tautos fondas dosniai remia mokyklas Lietuvoje; iš TF posėdžio ir veiklos.
4 psl.

A+ Izabelė Kumpikienė.
5 psl.

Lithuanian Mercy Lift rudens pokylis; kas ta chiropraktika; Lietuvos prezidento rinkimų antras ratas vyks sausio 5 d., balsuokite.
6 psl.

Sportas

* Lietuvos krepšinio lygos čempionate sekmadienį sužaistose paskutiniosiose šių metų rungtynėse dviejų Kaučo komandų dvikovoje „Žalgiris“ sutriuškino „TOPO centra-Atleta“ 91:59 ir pakilo į II vietą, surinkęs 14 pergalių ir 3 pralaimėjimus.

* Ateinančiais metais Lietuvos sportininkai kovos dėl teisės dalyvauti 2004 m. Atėnų vasaros olimpinėse žaidynėse. Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidento Artūras Poviliūno viltys dėl olimpinė medalių — ne mažesnės nei buvo prieš Sydney olimpiadą. „Disko metikas Virgilijus Alekna, dviratinkai Raimondas Rumšas, Diana Žiliūtė, Edita Pučinskaitė, seserys Polikevičiūtės, šaulė Daina Gudžinevičiūtė, penkiakovininkai Andrejus Zadneprovskis, Edvinas Krungolcas, Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė gali realiai kovoti dėl aukščiausių apdovanojimų“, teigė LTOK prezidentas.

* Lietuvos dviratininkas Raimondas Rumšas kartu su kolumbiečiu Santiago Botero pasidalijo devintą vietą interneto svetainės cyclingnews.com surengtuose didžiausią pažangą šiame padariusių pasaulio dviratininkų rinkimuose.

Naujausios žinios

* Valdas Adamkus atskleidžia savo finansinius reikėjimus.

* Du JAV ambasados darbuotojai pralaimėjo bylą prieš Mokesčių inspekciją.

* Siekiant išvengti nesklaidumų dėl vizų, URM keliaujančiams į Tailandą rekomenduoja vykti per Bankoką.

* Optimistiškai žvelgiančių į 2003-uosius Lietuvoje daugiau, nei teigiamai vertinančių šiuos metus.

Te Naujieji metai būsna dosnūs ir prasmingi, brangūs skaitytojai!

2003-ieji — ruošimosi narystei ES ir NATO metai

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Ateinantieji metai Lietuvos užsienio politikai nebus nei lengvesni, nei paprastesni negu besibaigiantys, o gal ir sunkesni.

Kaip spaudos konferencijoje pirmadienį sakė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, praeinančios metai valstybei buvo „ženklūs“ — Lietuva baigė derybas su Europos Sąjunga (ES) ir po patvirtinimo 2004 m. gegužės 1 dieną taps ES tikra nare.

Be to, lapkričio 21 dieną Prahoje vykusiame NATO viršūnių susitikime Lietuva pakviesta prisijungti prie sąjungos ir po trumpų stojimo pokalbių galės greitai prisijungti prie Vašingtono sutarties ir po patvirtinimo 2004 m. pavasarį tapti NATO tikra nare.

Ministras sakė, kad derybų rezultatai Lietuva yra ne-

blogi. A. Valionio teigimu, palyginti su kitomis valstybėmis, Lietuva pagal suderėtą sumą ir sąlygas pereinamoju laikotarpiu yra tarp pirmųjų.

Pasak ministro, vienas svarbiausių iššūkių — kaip Lietuva, būdama stebėtoja Europos Komisijoje, grupėse, komitetuose, tarybose sugebės pasiruošti, kad jau 2004 metais galėtų veikti kaip visavertė ES narė.

A. Valionio teigimu, iki šiol su ES dirbo URM ir Europos komitetas, o vėliau kiekvienai ministerijai reikės išmokyti „horizontaliai ir efektyviai“ dirbti su atitinkamomis EK institucijomis. Be to, ministro teigimu, svarbu sukurti arba sustiprinti institucijas rajonuose, kad žemdirbiai galėtų paruošti ir įgyvendinti projektus bei naudotis tomis galimybėmis, kurias suteikė derybininkai.

Kalbėdamas apie Rusijos piliečių tranzitą į Karaliaučiaus sritį, kuris buvo vienas opiausių klausimų derybose su ES, ministras pažymėjo, kad Lietuva turi visas garantijas, jog prisijungs prie Šengeno sutarties erdvės ir visos taisyklės, kurios bus priimtos reglamentuojant tranzitą, taps Šengeno teisyne sudėtine dalimi ir tranzitas per Lietuvą bus tranzitas per ES.

Ministras teigė manąs, kad Karaliaučiaus srities galimybės bendradarbiauti su Lietuva bus užtikrintos. Jis pažymėjo, kad Lietuvos verslininkai įkūrė apie 500 įmonių, jų investicijos yra tarp didžiausių šioje srityje ir bus siekiama šias galimybes išsaugoti.

Pasak jo, Lietuva nori, kad Prezidentas tikisi, kad JAV Senatas neužkirs kelio NATO plėtrai

Per susitikimą su gruodžio 27 d. į Vilnių atvykusiu JAV Pensilvanija valstijai atstovaujančiu JAV Senato biudžeto ir finansų, Aplinkos apsaugos ir viešųjų darbų bei Teisėtvarkos komitetų nariu, JAV senatoriumi Arlen Specter Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išreiškė viltį, kad JAV Senatas patvirtins Lietuvos stojimą į NATO sutartį.

Susitikime su senatoriumi prezidentas padėkojo už JAV paramą Lietuvai, supažindino su Lietuvos vidaus naujienomis, pažanga rengiantis narystei NATO ir Europos Sąjungoje. (BNS)

Baigti pirmieji Napoleono karių kapavietės Vilniuje tyrimai

Kaip pranešė Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedros docentas Rimantas Jankauskas, Lietuvos ir Prancūzijos mokslininkai užbaigė didžiąją dalį Vilniaus Šiaurės miestelyje rastos masinės Napoleono kariuomenės karių kapavietės laboratorinių tyrimų.

Atlikus tyrimus paaiškėjo, kad iš viso kapavietėje buvo užkasta maždaug 3,300 individų, iš jų 2,021 vyrų bei 37 moterų. Kadangi kapavietėje buvo rasta nemažai išbarstytų palaikų, spėjama, kad čia palaidoti dar 47 vyrai ir 29 moterys. Maždaug 10 proc. palaidotųjų — jaunuoliai iki 20 metų, didžioji dalis (70 proc.) yra 20-30 metų vyrai.

Uniformų detalės liudija, kad čia buvo užkasti įvairių kariuomenės padalinių kareiviai — daugiausia pėstininkų pulkų, bet yra ir kavaleristų, ir artileristų, netgi rasta viena jūrininko saga. Iki šiol atpažinta apie 40 pulkų — daugiausia prancūzų, bet yra nemažai vokiečių (Reino konfederacijos), italų.

Kaulų ir dantų tyrimai taip pat paliudijo skirtingą karių kilmę. Be to, sužeidimų požymiai patvirtino, kad ne visi

„Kalinigradas nebutų atsilikusi 'juodoji skylė', o galėtų normaliai bendradarbiauti su Lietuva ir kitomis Europos Sąjungos šalimis“.

Ministras sakė, kad tarp kitais metais į Lietuvą pakviestų užsienio valstybių atstovų yra ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

A. Valionis pažymėjo, kad Lietuva ir toliau vykdys draugišką santykių politiką su Rytų kaimynais.

Šiuo metu Lietuva turi 31 ambasada, 8 konsulatų ir 6 misijas užsienio valstybėse. Lietuva, kartu su akredituotais, bet tose valstybėse nereziduojančiais diplomatais, yra atstovaujama 74 valstybėse.

Iš viso Užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos ambasados, konsulinėse įstaigose ir įvairiose misijose dirba 389 Lietuvos diplomatai.

Pasirašytas Lietuvos ir Rusijos susitarimas dėl piliečių kelionių

Maskva-Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų ministerijos (URM) valstybės sekretorius Ewaldas Ignatavičius ir Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Vladimir Čizov pirmadienį Maskvoje pasirašė naują dvišalį vyriausybės susitarimą, numatantį lengvatas abiejų valstybių piliečių kelionėms.

Šis susitarimas dėl abiejų valstybių kelionių numato, kad į Karaliaučiaus sritį vyksiantys Lietuvos piliečiai be

iškvietais gaus nemokamas daugkartinės vizas metams. Tokia pati tvarka bus taikoma ir Karaliaučiaus srities gyventojams.

Pagal vieną esminių sutartų dokumento projekto nuostatų, Lietuvos ir Rusijos vežėjai daugkartinės vizas metams be iškvietais galės gauti tarpininkaujant valstybinėms vežėjų asociacijoms.

Nemokamos vizos be iškvietais taip pat bus išduodamos abiejų valstybių pirmosios grupės invalidams, vyres-

niems kaip 60 metų, artimųjų kapus lankantiems asmenims bei Lietuvos ir Rusijos piliečiams, vykstantiems į kultūros ir sporto renginius.

Lietuvos ir Rusijos verslo atstovai prašydami vizų neturės pateikti iškvietais, tik privales įrodyti, kad turi pakankamai lėšų pragyvenimui kitoje valstybėje kelionės metu.

Naujoji sutartis dėl Lietuvos ir Rusijos piliečių kelionių įsigalios nuo 2003 metų sausio 1 dienos.

Scenos žvaigždės dainuos už Valdą Adamkų Antrosios kadencijos siekiantį valstybės vadovą Valdą Adamkų prieš prezidento rinkimų antrąjį ratą savo daina parems kai kurios populiarios kultūros ir pramogų verslo asmenybės.

Kaip pranešė V. Adamkaus rinkimų štabo atstovas spaudai Ramūnas Mačius, „reikšdami paramą laisvės ir demokratijos idėjoms“ keli žinomi dainininkai V. Adamkui paskyrė dainą „Už mus...“.

„Tikiuosi, kad ši daina taps gražiu V. Adamkaus rinkimų kampanijos akcentu“, sakė projekto autorius, dainininkas ir TV laidų vedėjas Vytautas Kernagis.

Projekte taip pat dalyvavo operos solistas Virgilijus Noreika, Nukelta į 5 psl.

Prezidento rinkimai

Centristai ir socialdemokratai remia dabartinį prezidentą Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Centro sąjunga pirmadienį surengtame partijos tarybos posėdyje nusprendė, jog antrajame prezidento rinkimų rate remia dabartinį prezidentą Valdą Adamkų.

Sausio 5 dieną vyksiančiame antrajame prezidento rinkimų rate V. Adamkus dėl prezidento posto varžysis su Liberalų demokratų partijos vadovu Rolandu Paksu.

Centristai V. Adamkaus kandidatūrą aktyviai rėmė 1997 metais vykusiuose prez-

idento rinkimuose, kuriuos V. Adamkus laimėjo nedidele balsų persvara prieš dabartinį socialliberalų vadovą Artūrą Paulauską.

Paramą V. Adamkui jau pažadėjo krikščionys demokratai, liberalai, socialliberalai. Maždaug 40,000 narių turinti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga pirmadienį pakartojė dar rudenį paskelbtą nuostatą, jog prezidento rinkimuose remia V. Adamkų.

Socialdemokratų partijos prezidentas absoliučia balsų dauguma pritarė nutarimo projektui, kuriame numatoma remti V. Adamkų.

Po Naujųjų metų eilių būstui gauti nebeliks

Vilnius, gruodžio 30 d. (Elta) — Nuo ateinančių metų pradžios įsigalioja naujos redakcijos Gyventojų apsirūpinimo gyvenamosiomis patalpomis įstatymas, pagal kurį visi gyventojai, pirmą kartą išsigyjantys gyvenamąjį būstą, galės kandidatuoti į valstybės paramą.

Paramai gauti nebereikės įsirašyti į savivaldybės sudaromas eiles būstui. Valstybės parama bus teikiama neturintiems jokio būsto nuosavybės teise arba turintiems būstą, kuriame vienam šeimos nariui tenka mažiau kaip 14 kv. metrų naudojimo ploto, bei tais atvejais,

kai būsto nusidėvėjimas viršija 60 proc.

Turintys daugiau nei 60 proc. nusidėvėjusį būstą ir parengę jo pertvarkos projektą galės gauti paramą jo pertvarkai.

Paramą sudarys: būsto kredito draudimo įmokų ar jų dalies apmokėjimas iš biudžeto, būsto kredito dalies padengimas bei mokesčių lengvatų taikymas būsto kredito gavėjams.

Išstatymas apibrėžia, kad valstybės remiama būsto kredito suma negali būti didesnė kaip 120,000 litų asmeniui bei šeimos, 240,000 litų dviejų ar daugiau asmenų šeimai ir

120,000 litų — būsto pertvarkos atveju, nepriklausomai nuo šeimyninės padėties.

Finansinę paramą daliai būsto kredito padengti numatyta skirti našlaitėms, iki jiems sukanka 35 metai, arba I ir II grupės invalidams bei šeimoms, kuriose yra I ar II grupės invalidų ar vaikas invalidas. Jiems valstybės galės padengti 20 proc. kredito ar kredito likučio.

Šeimoms, auginančioms 4 ir daugiau vaikų, bei jaunos šeimoms, auginančioms 2 ir daugiau vaikų, padengiamą iki 10 proc. paskolos.

Išstatymui įgyvendinti kitąmet reikės 30,7 mln. litų.

Prezidentas Valdas Adamkus (dešinėje) ir JAV senatorius Arlen Specter. Kęstutis Vanago (ELTA) nuotr.

Buvęs sovietų saugumietis nuteistas kalėti už trėmimus

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Už civilių gyventojų trėmimą pokario metais Vilniaus apygardos teismas pirmadienį nuteisė kalėti buvusį sovietų saugumietį — dabar Vilniuje gyvenantį Vincą Misiūną.

Pagal Lietuvos įstatymus, trėmimai laikomi karo nusikaltimais.

Nuosprendžiu 77 metų nuteistajam skirta 5 metų laisvės atėmimo bausmė. Pritaikius amnestiją, bausmė sumažinta trečdaliu ir skirta galutinė bausmė — 3 metai 4 mėnesiai laisvės atėmimo griežtojo režimo pataisos darbyje kolonijoje. Be to, bus atimta trečdalis nuteistojo turto.

Garbaus amžiaus nuteistas kol kas nėra suimtas, jam paskirta kardomoji priemonė — rašytinis pasisąžinimas neišvykti.

Baudžiamoji byla V. Misiūnui dėl dalyvavimo sovietų okupacijos metais išstremiant iš Lietuvos į ją okupavusios valstybės SSRS teritoriją civilius gyventojus Generalinės prokuratūros Specialiųjų tyrimų skyriuje buvo iškelta 2001 m. Nukelta į 5 psl.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

MEDICINOS SESUO NORI DALINTIS SAVO PATIRTIMI IR ŽINIOMIS

Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, padažnėjo išeivijos lietuvių vizitai į savo tėvynę. Atsirado galimybė trumpam arba visam laikui sugrįžti, susitikti su savo artimaisiais, ieškoti giminių, aplankyti išsilgus tėviškes takus ar tiesiog pažūrėti, kaip ta Lietuva atrodo. Dažnas, apsilankęs šalyje prie Baltijos jūros ir patyręs, koks gyvenimas čia yra, nusprendžia vienaip ar kitaip padėti Lietuvai. Tokį sprendimą priėmė ir aukštos kvalifikacijos bei didelę profesinę patirtį turinti sesuo iš Amerikos Phyllis Barkus.

Phyllis šaknys — Lietuvoje

Phyllis Barkus tėvas Stasys Barkauskas iš Lietuvos išvažiavo 1910 metais. Amerikoje jis susituokė su lietuvių kilmės amerikiete Maryte. Nauja išeivijos lietuvių šeima susilaukė keturių vaikų — Dorotės, Virginijos, (Phyllis) ir Edvardo. Phyllis mano, jog jai tokį vardą parinko dėl to, kad tėvelio sesuo buvo Teofilė. Kol vaikai augo, šeimoje buvo kalbama lietuviškai, tačiau vėliau lietuvių kalbą palaipsniui pakeitė kalba, kuria bendrauja visi amerikiečiai. Phyllis dažnai galvodavo apie savo tėvų gimtąjį kraštą, svajojo kada nors ten nuvykti. Šiai svajonei išsipildyti buvo

lemta greitai — praėjo ištisi intensyvaus mokymosi, darbo ir prasmingo darbo dešimtmečiai. Ir tik prieš keletą metų Phyllis Barkus susipažino su Lietuva, kur susitiko su vienuolika pusseserių ir pusbrolių bei jų šeimomis, gyvenančių Vilniuje ir kituose Lietuvos kampeliuose.

Medicinos sesuo

Phyllis Barkus gimė Njujorkoje 1941 metų vasario 6 dieną. Paaugusi mergaitė pradėjo lankyti katalikų mokyklą. Čia pradėjo formotis jos pagrindinės gyvenimo nuostatos, pagrįstos atjauta, meile Dievui ir žmogui. Šios nuostatos turėjo įtakos pasirenkant tolimesnį gyvenimo kelią. Viena iš seserų buvo pasirinkusi medicinos sesers profesiją. Phyllis taip pat nusprendė mokytis medicinos, juolab, kad tuo metu šis mokslas nebuvo ypatingai brangus. Pirmąsias medicinos žinias ji igijo dominikonų įsteigtoje mokykloje. Mergina pamilo savo profesiją ir savo maldose prašė Dievo, kad jai padėtų tapti gera medicinos seserimi.

1961 metais Phyllis Barkus su drauge įstojo į JAV laivyną. Tuomet prasidėjo ypatingai atsakingas, tačiau be galo įdomus ir sudėtingas gyvenimas. Laivyne Phyllis tarnavo 27 metus. Per tą laiką ji tapo Pensilvanijos univer-

siteto bakalaure, igijo Jutos universiteto magistro laipsnį, tapo JAV laivyno kapitone ir vadovavo keletui laivyno klinikų. Virdžinijos Katalikiškojo universiteto Vašingtone konsultantė — praktikos vadovė, Old Dominion universiteto Norfolk klinikių instruktorė — tokia trumpa Phyllis Barkus profesinė charakteristika, kurios esmė yra aukšta praktikuojančios medicinos sesers kvalifikacija, suteikianti jai teisę priimti ir gydyti ligonius panašiais kaip gydytojais pagrindais.

Ryšiai su Lietuva

1980 metais Phyllis Barkus įsijungė į Vyčių organizacijos veiklą Amerikoje. Ši organizacija, vienydama lietuvius emigrantus, organizavo įvairias labdaros suuntas, rūpinosi parama Lietuvai. Tokiu būdu Phyllis pirmą kartą atrado neakivaizdinę galimybę padėti Lietuvai.

Pasibaigus tarnybai laivyne, Phyllis galėjo į savo tėvų gimtinę atvykti ir pati. 1989 metais seserimi Dorotei ji pirmą kartą atkeliavo į Lietuvą. Tai buvo nepaprastai jaudinanti ir įsimintina kelionė, nes savo akimis išvydo kraštą, ilgus metus matytą tik svajonėse ir vizijose. Lietuvoje jai viskas buvo įdmu, ieškojo savo giminių, susidraugavo su daugeliu žmonių.

Kelias į Uteną

Vienos kelionės į Lietuvą metu Phyllis Barkus atsitikinėti susipažino su seserimi vienuole Dolorita, atliekančia misiją Utenoje, besidarbuojančią šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės labui. Susipažino ir susibičiuliavo. Ši pažintis ir atvedė Phyllis į Uteną, Rytų Lietuvos miestą, turintį šv. Klaros ligoninę, kuri labai reikalinga sunkiems ligoniams. Apsilankiusi šioje ligoninėje, medicinos sesuo iš Amerikos įvertino sąlygas, kuriomis darbuojasi vietos

Phyllis Barkus prie Vyčių ženklo šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos namuose.

medicinos slaugytojos, susipažino su jų darbo specifika. Jau tuomet Phyllis Barkus nusprendė, jog jos žinios ir patyrimas gali praversti. Ji demonstravo, kaip pravesti pirmą ligonio apžiūrą, davė daugybę kitų vertingų patarimų. Šv. Klaros ligoninės direktorė Auksė Strolienė, visą personalas labai džiaugėsi viešnios nuosirdumu ir geranoriškumu. Phyllis Barkus išreiškė norą padėti uteniškoms medicinos slaugytojoms gauti reikalingų žinių, kurios galėtų pakelti medicininį aptarnavimą į aukštes-

nį lygmenį. Pirmojo Phyllis Barkus apsilankymo į Uteną metu paaiškėjo, jog šios aukštos kvalifikacijos medicinos sesers noras pasidalyti patyrimu ir žiniomis sudomino ir kitas su medicina susijusias institucijas Utenoje. Phyllis tikisi, jog tikrai galės padaryti daug gera Lietuvai, šis pirmas apžvalginis, gerų ketinimų vizitas Utenoje turės atėityje konkrečių darbų ir sprendimų išraišką.

Audronė Driskiuvienė
Utena

ARTERINĖS ŽAIZDOS KOJOSE

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Turinti padidintą kraujospūdį, 76 metų moteris skundžiasi dešinės kojos žaizdomis, kuriomis ji negaluoja. Ji jau trys mėnesiai. Jos prasidėjo, užgavus apavu. Ji skundėsi skausmais, esant ramumoje. Ji gali eiti be skausmo ir neserganti cukralige. Ji dėvėjo protezą kairės kojos, kuri buvo pralaužta žemiau kelio dėl užsidedusių žaizdų.

Ją apžiūrėjęs, gydytojas rado dvi mažas žaizdeles ant priekio dešinės kojos. Jos pulsas buvo sunku pajusti, o specialaus tyrimo (the ankle brachial pressure index) duomenys buvo 0.56 (norma 0.8-1.1.). Nebuvo suiręs jautrumas lengvam prisilietimui ir adata įdūrimui. Nebuvo plaukų ant dešinės kojos.

Pacientė buvo pristatyta kraujagyslių gydytojui. Ji atsisakė arterijos persodinimo operacijos (arterial bypass surgery). Nepaisant to, jos žaizdos sugijo po kelių savaičių, gydant su Hydro-koloide tvarščiais (Hydrocollod dressings).

Arterinių kojos žaizdų priežastys

Šios ligonės kojos žaizdų priežastis yra arteriosklerozė. Jau yra žinoma, kad arteriosklerozė yra uždegiminė ir sunaikinanti liga didžiųjų kraujagyslių — arterijų, kai jose prisirenka cholesterolio plokščių, celių, stambmenų ir audinių atliekų, kaskart vis siaurina spindį kraujagysles. Tas rišasi su rūkymu, padidintu kraujospūdžiu, per riebiu krauju ir cukralige.

Kaip vystosi arterinės kojų žaizdos

Pacientai, turį arterines kojų žaizdas, yra per 45 metų. Jie turi skausmus kojos kiek paeityje, o sustojus jie pranyksta, kad vėl galėtų toliau eiti. Tos negerovės mediciniškas

vardas yra „Claudication“. Jiems gelia koja, esant ramumoje, ir stipriai skauda žaizdą. Skausmai didėja, koją iškelus ir maža, ją nuleidus.

Arterinės kojų žaizdos atsiranda atsikišusių kaulų vietoje nuo mažo užgavimo. Jos yra gerai apibrėžtos ir jų dugnas sausas, padengtas žuvaisiais audiniais.

Prie to rišasi silpnas ar pranykęs kojos arterijų pulsas, prailgsta kapiliarų prisilpimas, koja pabala ją iškelus, nagai sustorėja, oda esti suplonėjusi, sausa, šalta ir žvilganti.

Arterinės žaizdos kojoje diagnostavimas ir gydymas

Kai specialaus tyrimo duomenys yra 0.7 ar dar žemesni, reikia chirurgiškai atstatyti kraujotaką, jei iš viso tai yra galima. Negalima iš žaizdos šalinti negyvus audinius, bet reikia tvarkyti skausmą ir uždegimą. Žmogus turi nerūkyti ir prirūkytu oru nekvėpuoti, turi gydytis visas turimas kitas ligas, kaip padidintą kraujospūdį ir cukralige. Mankšta patariama (vaikščiojimas), idant atsirastų šalutinės arterijos.

Vaistas Cilostazol gali reikšmingai sumažinti skausmą ir pagerinti vaikščiojimą, kai tas vaistas imamas kas 12 valandų po 100 mg. Reikia budėti dėl to vaisto su kitu vaistu veiklos. To vaisto gali būti sukelti neigiami yra galvos skausmas, viduriavimas ir svaigulys. Vaistus tvarkanti, šio krašto įstaiga leido tą vaistą naudoti dėl minėto „intermittent claudication“, o ne dėl arterijų žaizdų. Šiam reikalui, kaip ir klaidikacijai, geras vaistas yra cinko sulfatas, imant po 200 mg. kapsulę, pavalgius tris kartus per dieną. Sėkmės!

ALGIO KAZLAUSKO PARAMA LIETUVOS DAUGIAVAIKĖMS ŠEIMOMS

Jau ne pirmą kartą mūsų tautietis JAV perveda Vytauto Landsbergio fondui lėšų, jas paskirdamas gausioms šeimoms. Taip buvo ir šiais metais. Algio Kazlauskio dėka paremtos šešios šeimos Šiauliuose, viena Alytaus rajone ir keturios šeimos Anykščiuose.

Vytauto Landsbergio fondas visada stengiasi, kad tautiečių paaukoti šiam tikslui pinigai atitektų padoriomis, negirtaujančioms, bet dėl nepalankių aplinkybių vargo ir nepriteklų prispaustoms šeimoms. Šiauliuose tokias šeimas surasti mums padėjo Vaiko teisių apsaugos tarnybos darbuotoja Birutė Zy-

mantienė, o Anykščiuose Antano Vienuolio gimnazijos direktorius Saulius Nefas.

Lapkričio 21 d. Šiauliuose aplankė Evangelinos ir Algimanto Bagdonų šeimą, auginančią 9 vaikus. Mama nedirba — augina vaikus, o tėvas — III grupės invalidas ir nuolat ieško darbo. Tėvai stengiasi sudaryti vaikams tinkamas gyvenimo sąlygas, namuose švaru, bet jautiamas skurdas. Tačiau šeima nepraranda vilties, kad gyvenimas Lietuvoje gerės ir tėvas susiras darbo.

Malonų išpūdį paliko Nijolės Šeškienės auginami 7 vaikai, kurių tėvai visiškai

nesirūpina savo vaikais, neteikia jokio materialinio išlaikymo ir visiškai nedalyvauja vaikų auklėjime. Visi rūpesčiai gūla ant motinos pečių. Šeima gauna minima- lią valstybės paramą, kurios pakanka tik maistui ir mokesčiams. Vaikai kultūringi, gerai mokosi, vasarą važiuoja į kaimą, augina daržoves.

Kita šeima, kurią norėtume paminėti, būtų Ritos Stancienės. Čia auga 4 vaikai, tėvas jais nesirūpina. Šeima labai skursta, bet mama iš visų jėgų stengiasi, kad vaikai augtų sveiki, švarūs ir gražūs. Jų vieno kambario butas išpuoštas vaikų piešiniais.

Panašios ir kitos Šiauliuose aplankytos šeimos: Silvos Marcinkevičienės, Dalios Čerkauskienės ir Gražinos Petkauskienės.

Anykščiuose lankėmės labai gražią žiemos dieną — gruodžio 19-ją. Visos aplankytos šeimos paliko gerą išpūdį. Violetos ir Petro Jucių, radome „fortepijoną“, tai yra, iš kartono pasidarytą klaviatūrą, kuria mokydamasis „skambina“ iš muzikos mokyklos sugrįžęs sūnus. Anykščių kaime gyvenanti ir prižiūrinti svetimą sodybą Astrauskų šeima nutarė išsinuomoti žemės, auginti vityles ir iš jų pinti krepšius.

Visos paremtos šeimos dėkingos Algiiui Kazlauskui iš JAV.

Ona Miliauskaitė
V. Landsbergio fondo informacija

Pabradės „Ryto“ vid. mokyklai įteikiama kompiuterinė technika. Mokyklos direktorė Laima Markauskienė (dešinėje) pasirašo priėmimo raštą. Greta — Vytauto Landsbergio fondo pirm. Gražina Landsbergienė.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:		\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsąskaitą Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumplis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatkako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkiu, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Bamey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Bakite sveiki ir laimingi 2003 metais!

Elitos nuotr.

Jonas Šalna

SUTINKAME NAUJUS METUS

Pirmiausia Jus, Naujieji metai,
Mes sveikinam džiugia širdimi!
Nors mes gyvename krašte saulėtam,
Neužmiršk ir gimto krašto šviesia viltimi!

Mes sveikinam visus — be skirtumo turty,
Ir brolius, seseris, tėvus ir draugus.
Lai nauja aušra sužydi Jums Diena,
Naujaisiais metais lai apjuosia Jūsų dangus!

Lai visus pakviečia Nauji metai
Į svetaingą saulės spindulių!
Lai namų ir mūsų išvengia kruvini verpetai!
Rankom susikibę sutinkame Naujus!

RINKIMUOSE SVARBU LAIMĖTI, NE PIRMAUTI

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Lietuvos prezidento rinkimų pirmajame rate Valdas Adamkus, preliminariais duomenimis surinkęs apie 35 proc. arba 467 tūkst. 638 rinkėjų balsus, laimėjo tvirta persvara, tačiau balsavimo rezultatai tik išryškino ne itin simpatingą visuomenės socialinį profilį.

Antroje vietoje likęs Rolandas Paksas, rinkimų kampanijai metęs išpūdingus pinigų, neatsiejamas nuo abejotinos kilmės šaltinių, ir viešumoje kūręs su savo asmenybe mažai susijusį įvaizdį, sugebėjo gauti beveik 20 proc. (266 tūkst. 635 rinkėjai) balsų.

Prie šių skaičių pridėjus dar beveik 8 proc. (105 tūkst. 374) balsų, atiduotų už televizijos humoro laidos vedėją Vytautą Šerėną, t.y. su realybe taip pat nesujusį virtualios tikrovės fantomą, matyti, kad artė trečdalis rinkimuose dalyvavusių balsuotojų ne tik stokoja humoro jausme, bet ir minimalios politinės nuovokos, kuri reikalinga pilietinei visuomenei.

Kitais variantais, maždaug trečdalis rinkėjų duodasi nesunkiai indoktrinuojamai pigios propagandos ir nesainkingos retorikos, nesujusios su gyvenimo turiniu, yra nekritiški tam, ką kadaise taikiai pastebėjo JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeanne Kirkpatrick — priešindami vienos valstybės diplomatus, kuris sesijos metu sukta kalba bandė mulkinti klausytojus, ištarė grąškiančią frazę: „žodžiai turi prasmę“ (words have meaning).

Reikšminga dalis Lietuvos rinkėjų to dar nesupranta, todėl tampa nesunkiai medžiojamomis politinių perėjimų aukomis.

Žmogus, neįstengiantis atlikti pradėto darbo iki galo, vis metantis ko griebėsis ir pradantis vėl iš naujo (du kartus pasitraukęs iš ministro pirmininko pareigų, neapšilęs ten nė kojų; du kartus veikęs kaip Vilniaus meras ir palikęs per 100 mln Lt skolų; komunistų, demokratinės darbo, paskiau konservatorių, liberalų, dabar — liberalų demokratų partijų oratorius), įtikina dalį rinkėjų esąs „dalykiškumo“, „tvarkos“, „permainų“ šalininkas ir išsėina į antirajį Lietuvos prezidento rinkimų ratą.

Tai tinkama žinomo posakio iliustracija: „Ko negali padaryti pinigai, tą gali padaryti dideli pinigai“. Ir nepaisant to, kad jie atėję aiškiai ne iš lietuviškų šaltinių ir jų kilmė duoda pagrindo abejonoms tarp-

tautiniu mastu.

Net Vytautas Landsbergis, kurio „simpatijos kairiesiems“ yra pakankamai žinomos, paaiškėjęs preliminariems balsavimo rezultatams, pakvietė visuomenę telktis į platų demokratinį jėgų anti-fašistinį frontą prieš „tam tikrą grėsmę, kurią įkūnija reichsmaršalo Geringo ereliai“. Nepriklausomybės žygio pionieriaus balsas šįsyk siekė kur kas plačiau nei įprastai — nuo partizanų iki 16-osios diviziono veteranų, nuo pramonininkų iki profsąjungų aktyvistų...

Ar turi pagrindo toks susirūpinimas?

Rinkimus pralaimėjęs Artūras Paulauskas, tesurinkęs vos per 8 proc. balsų, leido suprasti, kad savo šalininkus ragins antrame rate paremti Valdo Adamkaus kandidatūrą. Panašios nuostatos laikėsi socialdemokratų kandidatas Vytenis Andriukaitis, gavęs apie 7 proc. balsų, nors kitų jo partijos atstovų pasisakymai buvo nevienareikšmiai.

Savo neutralumą antrojo rato konkurentų atvilgiu viešai deklaravo Kazimiera Prunskienė, kuriai savo pasitikėjimą išreiškė per 5 proc. balsuotojų. Nepareikšči nuomonės tuo klausimu iš esmės gerai rinkimuose pasirodęs Australijos lietuvis Juozas E. Petraitis, gavęs per 3 proc. balsų ir aplenkęs tokius didelių partijų vadus, kaip Eugenijus Gentvilas (2,5 proc. Liberalų sąjunga), Kazys Bobelis (1,8 proc., Krikščionys demokratai), Kęstutis Glaveckas (0,5 proc. Centro sąjunga).

Savaime suprantama, kad rinkėjų atiduoti balsai — nėra kandidatų nuosavybė ir jie negali būti balsų, nelyginant kokio palikimo, „užrašyti“ kitiems, jiems patinkantiems kandidatams. Įvairūs politikų paraginimai ar palinkėjimai rinkėjams gali būti tam tikros gairės jų ištikimiesiems sekėjams, tačiau jokių garantijų, kad rinkėjai elgsis būtent pagal savo „politinių patronų“ pageidavimus, nėra ir būti negali.

Įsidėmėtina praėjusių prezidento rinkimų patirtis. Ir tada pirmasis rinkimų ratas pasibaigė proporcingai maždaug panašiu rezultatu, tik atvirkštiniu: A. Paulauskas anuomet gavo per 40 proc. rinkėjų balsų, V. Adamkus — per 27 proc. Nepaisant to, pergale antrame rate iškovojo V. Adamkus.

Kitą dieną po rinkimų,

Fotomenininko Alfredo Pliadžio parodoje, vykusioje rugsėjo pradžioje JAV LB Tarybos suvažiavimo metu, Washington, DC. Iš kairės: Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Kronkaitis, Asta Banionytė, JAV prez. George W. Bush patarėjas Europos reikalais, daug prisidėjęs, kad Vašingtonas pritarė Lietuvos pakvietimui į NATO, Dan Fried, LB tarybos pirm. Regina Narušienė, Lietuvos ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas.

LEMONTE (PRIE ČIKAGOS) RUOŠIAMASI STATYTI SPORTO KOMPLEKSA

EDVARDAS ŠULAITIS

Jeigu viskas vyks pagal dabar numatytą planą, 2003-ųjų metų rudenį bus pradėtas statyti taip vadinamas „Pasaulio Lietuvių Centro Sporto kompleksas“. Sporto kompleksas bus įruoštas ant pietrytinio PL centro žemės sklyro, kur dabar yra viena iš dviejų futbolo aikščių. Pastatas užims 18,000 kvadratinį pėdų.

Statyns bus naudojamas krepšiniui, tinkliniui, salės futbolui, koncertams, susirinkimams ir panašiai. Iš aukščiausiai numatyto ploto 4,000 kv.

gruodžio 23-ąją, dvišios Lietuvos televizijos beveik vienu metu diskutavo Adamkaus ir Pakso rinkimų štabų atstovai, politologai, žurnalistai. Tiesioginių transliacijų metu žiūrovai turėjo progą skambinti ir televiziją ir pareikšti savo nuomonę, už kurį kandidatą kitame rinkimų rate jie atiduos savo balsą. Vienu atveju telefono skambučiai buvo mokami (1 Lt), kitu atveju — nemokami. Abiem atvejais, nežymia balsų persvara, daugiau žiūrovų pasisakė už Rolando Pakso kandidatūrą.

Ant Lietuvos atėities kortos yra pastatyta per daug, kad galima būtų per anksti atsipalaiduoti. Negalio užmiršti velionio Stasio Lozariočio posakio po 1993 m. prezidento rinkimų, kurie jam buvo nesėkmingi.

„Rinkimuose, kaip olimpiadoje, svarbu dalyvauti, ar ne tiesa?“ — pamėgino lengvabūdiškai šmaikštauti televizijos žurnalistai. S. Lozariočio į tai atsakė rimtai: „Rinkimai tuo ir skiriasi nuo olimpiados, kad čia svarbu — laimėti“.

pėdų bus naudojama persirengimo kambariams, prausykloms, valgyklei, sandėliui sporto reikmenims, kabinetams.

Kaip rašoma mūsų turimame informaciniame pranešime: „Šio projekto tikslas — sukurti centrinį punktą, kuriame galėtų rinktis Amerikos lietuvių jaunimas. Turint tokią pastatą bus galima praplėsti sporto programas jaunimui, skirti daugiau laiko treniruotėms, varžyboms. Patalpomis galėtų naudotis ne tik moksleiviai, bet ir studentai. Pastatas tarnautų ne vien sportui: juo galėtų naudotis tautinių šokių grupės, būtų galima rengti festivalius, plautas mąsto susitikimus“.

Prie šio pastato bus įruošta nauja futbolo aikštė ir apie 100 vietų turinti automobilijų pastatymo aikštelė, kuri palengvins mašinų statymo problemą ir prie patio PL centro.

Šiuo reikalu pakalbinome projekto plėtros pagrindinį žmogų — komiteto pirmininką dr. Donatą Siliūną. Jo vadovaujama grupė šį reikalą jau diskutuoja daugiau negu metus laiko.

D. Siliūno žiniomis, šis projektas turėtų kainuoti vieną milijoną 800 tūkstančių dolerių. Šiuo metu, nors projekto visuomenės žiniai viešai dar nebuvo paskelbtas, jau yra gauta apie pusę milijono dolerių suma pasizadėjimų formoje. Dabar kaip tik yra žadama išvystyti šio projekto pristatymą visuomenei ir bus žiūrima — kiek pinigų (pradžiūje — pasizadėjimų aukoti) bus susilaukta. Pagal tai bus orientuojamasi — kokį pastatą ir kokius įrengimus bus galima turėti. Nesurinkus pakankamai pasizadėjimų, nu-

matytas projektas bus daugiau ar mažiau apkarpomamas.

Tačiau kiekvienu atveju 2004 metais jau turėtų išdygti naujas pastatas prie PL centro Lemonte, kuris būtų pirmasis tokio pobūdžio lietuvių statyns per daugiau negu šimtą lietuviškos veiklos Šiaurės Amerikoje metų. Reikia pažymėti, jog per tą laiką Amerikos lietuvių suaukojo šimtus milijonų dolerių lietuvių pastatytoms bažnyčioms, pradžios mokykloms, gimnazijoms, kunigų seminarijoms, ligoninėms, vienuolynams, kapinėms, senelių prieglaudoms ir kt., tačiau dauguma to turto jau iššlydo iš lietuvių rankų ir nebetarnauja mūsų tautiečiams. Šis naujasis projektas turėtų likti lietuvių žinioje ir turėtų būti priinamas lietuvių jaunimui ilgu šimtmečius.

Projekto reikalais galima rašyti šiuo adresu: dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Avenue, Lisle, IL 60532 arba skambinti tel.: 630-852-3204. Beje, kiti šio projekto įgyvendinimui įsteigto komiteto nariai yra šie:

Rimas Griškėlis, Kęstutis Ječius, Albertas Glavinskas, Algis Rugienius, Kęstutis Sušinskas, Gintaras Lietuvninkas, Darius Siliūnas, Paulius Majauskas, Romas Senkevicius, Rimas Domanskis, Gediminas Bielskus.

Norisi palinkėti šioms entuziastams geros sėkmės ir ištvėrmės, įgyvendinant šį labai reikalingą projektą. O iš mūsų visuomenės norisi laukti jam pritarimo ir mažesnių ar stambesnių įnašų. Tik visų sutartinu darbu bus galima apvainikuoti šį didžiulį užsi-mojimą, kuris turėtų įamžinti visus prie jo prisidėjusius žmones ateinančioms kartoms.

Daug gaisrų, o tik vienas kibiras vandens

Prėjusi vasara kai kuriose valstijose buvo ypač sausa, tad kilo daug gaisrų. Nepaisant apsaugos priemonių, ugnis padarė ypač daug nuostolių tiek miškams, tiek žmonių gyvenvietėms. Kai liepsnos, pasikvietusios į talką vėją, stambiai peršokdavo joms daromas užtvaras, suskildamos į daugybę naujų židinių, su gaisru kovojantiems laimėti galimybės kone išnykdavo ir gesintojai apmėgdavo beviltiška nuotaika.

Praejusieji metai, ant kurių pabaigos slenksčio stovime, mūsų planetai buvo tarytum neatlaidi karštos vasaros sausra: pilna pavojų, kad kiekvienu metu joje gali išsilipti nesuvaldomas karo gaisras, labiau nuostolingas, kaip visi iki tol buvusieji. Tokio gaisro židiniai, lyg šurprios atėities pranašai, nuolat blykstelėdavo tai vienoje, tai kitoje Žemės dalyje. Vos prigesinus vieną, pasirodydavo kitas, dar pavojingesnis, dar grėsmingesnis — Pakistanas, Indija, Irakas, Iranas, Šiaurės Korėja, Palestina, Izraelis, krauju pasruvęs Afrikos žemynas... Vargiai po Antrojo pasaulinio karo pabaigos kada šioje planetoje buvo taip skaudžiai apiešiotas ir į tokį erkėtiną strigęs taikos balandis. Neatrodė, kad Naujieji padės jam iš tų pinklių išsivaduoti.

Amerika niekuomet pirmoji neprikiešo degtuko prie parako statinės, kurios sprogi-mas nusiaubdavo žmonių pasauliniu karu. Tiesa, anksčiau ar vėliau ir Amerika būdavo įtraukiama į karo eigą, paprastai savo jėga neuždama jo pabaigą. Šį kartą atrodo, jog kaip tik Vašingtonas pasirošęs šauti pirmąjį šūvį, primygtinai ragindamas — net reikalaujamas — kad JT tuos nuosprendį paremtų, kaip praieityje JAV yra atėjusi ir pagalba kitoms valstybėms.

JAV prezidentas jau kuris laikas kalba tik apie Irako sugniuždymą ir jo diktatoriaus pašalinimą. Visos pasaulio blogybės tarytum susitelkė į vieną tašką: Saddam Hussein. Teroristai, Afganistanas, Osama bin Laden, net Šiaurės Korėjos užsispyrimas pasigamtinti branduolinius ginklus, tapo antraeilės reikšmės. Prez. George W. Bush kartoja ir kartoja tą pačią temą: Hussein meluoja, apgaulinėja, turi visuotinio sunaikinimo ginklus; ji reikia nedelsiant pašalinti.

Nors šiuo metu Bagdadas lyg stengiasi kooperuoti su JT

inspektoriais, suteikdamas jiems reikalaujamą informaciją ir netrukdydamas darbo, JAV prezidentas tik numoja ranka: Iraku tikėti ar pasitikėti neverta.

Galima su tuo sutikti, bet kyla ir klausimas: kodėl Irakas pavojingesnis už Šiaurės Korėją? Kol kas dar nerasta jokių tikrų įrodymų, kad Irakas turi draudžiamųjų ginklų, o Š. Korėjos branduolinius kilmės galimybes abejoti niekam netenka. Irakas JT inspektorių išleido ir stengiasi patenkinti jų reikalavimus. Š. Korėja griežtai pareikalavo, kad užsieniečiai inspektoriai nedelsiant išvyktų. Kyla įtarimas, kad čia Vašingtonas renkasi priešus pagal visai kitokius kriterijus, negu pavojaus laipsnis diktuoja. Kam pavojingesnis Irakas, kam Šiaurės Korėja? Vašingtonui, Tel Aviviui, Pietų Korėjai...

Galima prileisti, kad Bagdadas nenori karo, dėl to Hussein nuolaidžiauja JT inspektoriams, keikia prez. Bush, Ameriką ir jos sąjungininkus, bet ir visgi kooperuoja. Kad Vašingtonas siūnia karo laivus ir karius arčiau Irako sienų, svaidosi grasinimais ir žvangina ginklais, galbūt kaip tik „įkvepia kooperavimo dvasios“ Irako diktatoriui. Bet kaip su Šiaurės Korėja? Ar jai leidžiama tai, ko kitiems ne? Nejaugi jos branduoliniai ginklai, galintys pasiekti Japoniją ir kitas JT nares, Amerikos sąjungininkes, mažiau pavojingi, kaip tie, kurių dar niekas Irake nesurado? Ir darosi ypač baisu, kad galinčioji Amerika, visuomet skubėjusi ir pagalba tautoms, kurioms gresė mirtinas pavojus, šį kartą gali likti viena.

Tiek daug norėtųsi palinkėti, žengiant pro Naujųjų metų duris... Ir pasauliui, ir kraštui, kuriame gyvename, ir tolimai (kartu tokiai artimai) Lietuvai.

Tuo po Naujų metų, sausio 5 d., Lietuvoje vyks antrieji balsavimai, renkant prezidentą. Linkime, kad tauta išrinktų asmenį, kuris geriausiai galės jai pasitarnauti — ne skambiais pažadais, o konkrečiais darbais.

Didžiųjų pasaulio valstybių vadams linkėtina, kad vadovautųsi apdairiu įžvalgumu ir, prieš žengdami į staigų kelio posūkį, gerai apsigalvotų. Na, o mūsų skaitytojams, bendradarbiams, rėmėjams ir visiems lietuviams: laimingų Naujųjų metų!

„Mirties kultūra“ alauoja į pakaušį

Blogio samprata apsprendžia mūsų pažiūras ir gyvenimo eigą, arba istoriją. Kam blogis yra tik paprastas gyvenimo trukimas, tam istorija yra tik šiaipusnė gyvenimo tėkmė, ramiai plaukianti nuolatini išsivystymo bei tobulėjimo vaga. Vieną dieną jį pasieks šio tobulėjimo viršūnė ir įtekės į begalinio gėrio jūrą. Tačiau kam blogis yra pikta jėga, tam istorija yra nuolatinės grumtynės, apimančios ir žemę ir dangų, nes jose dalyvauja ne tik žmogus, bet ir Dievas.

Bus daugiau

PRANAS DIELININKAITIS

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr.2

Tai žmogus, kuris ilgus metus gyveno be turto, be nuosavybės, materialiai nesavarankus ir priklausomas nuo jam darbą duodančios ir šioji tokį uždarbį teikiančios, valdžios malonės. Žmogus, kuris buvo tik darbas ir rankis, vergas, atlyginamas tik tiek, kad nemirtų, bet ne tiek, kad galėtų padoriai gyventi. Laikomas amžinoje nežinioje, nesaugume, tarp bado ir sotumo, laisvės ir kalėjimo, tarp buti ir nebūti, jis liko nesusi-jęs pastovesniais ryšiais nei su savo žeme, net ir su šeima. Tokioji padėty jis buvo laikomas sąmoningai, nes toks buvo lengviausias valdomas.

Visuomenės, kuriose daug nusikraustųjų, vilties stokojančiųjų yra palanki dirva

rasinei ir socialinei neapykantai, ideologiniam ir pasaulėžiūriniam fanatizmui, organizuotam nusikalstamumui ir terorizmui. Tokiose visuomenėse vis mažiau vietos lieka kultūrai ir laisvei. Čekijos prezidentas Vaclavas Havelas pastebėjo, kad šios grėsmės turi du bendrus dalykus: jos nukreiptos prieš žmoniškumą; jose glūdi daug galingsnio sprogimo pavojus, t.y. pavojus didelio konflikto, kuris įtrauktų mus visus.

Demografiniai duomenys vertia suklusti

Spalio mėnesį buvo paskelbti Statistikos departamento duomenys apie demografinę Lietuvos padėtį: santuokų sumažėjo nuo

36,000 1991-aisiais iki 15,000 2001-aisiais. Skyrybų 2001-aisiais užregistruota 11,000 vadinasi, 73 proc. nuo susituokusiųjų skaičiaus. 1991 m. vienai gimdžiusiai moteriai vidutiniškai teko dar 2,5 vaiko, tuo tarpu 2001-aisiais jau tik 1,2. Prieš dešimt metų nesantuokinių vaikų gimė 6 proc., pernai — 25 proc. Per dešimtmetį Lietuvos gyventojų sumažėjo beveik 10 proc. Daugiau kaip trečdalis dabartinių gyventojų yra pensininkai...

Prieš dvejuis metais vykusiam ateitininkų suvažiavime Kaune, remdamasis jauni-mo apklausų statistiniais duomenimis, vyskupas J. Kau-neckas praskleidė kas dedasi mūsų visuomenės gėlmėse — du trečdaliai Lietuvos jaunimo galvoja apie savizudybę. Vadinasi, kokio masto nevilts, kokia tamsa, koks netikėjimas ir kokia beprasmybė yra

persmelkusi Lietuvos ateitį?..

Nėra karo, nėra okupacijos, nėra svetimos kariuomenės, gyvename laisvoje šalyje ir atviroje visuomenėje, tačiau lietuvių tautos, kaip socialinės bendrijos — ir pirmiausia šeimos institucijos, kaip valstybės ir tautos pagrindo spartus nykimas yra faktas, su kuriuo negalima nesiskaityti. Lietuvių tauta faktiškai žengia istorinėn nebūtin.

Svarbu nepailsti

Prisiminus dar didelį mastą įgavusias socialines negandas, tokias, kaip alkoholizmas, narkomanija, prostitucija, kriminaliniai nusikaltimai, neretai iškrėpėliška jų pobūdi, darbingų ir potencialiai reikalingų kraštui žmonių nevaldoma emigracija užsienin, kyla natūralūs klausimai: ar yra prasmė tapatinti save su šia palieusia, savo tapaty-

bės nepajęgiant atrasti, socialinės dezintegracijos ir biologinio sunykimo link pavojingai pasvirusia tauta? Koks tikslas kalbėti apie žmones, gyvenusius tada, kai tuo tarpu šiandien didelei daliai tautos bažnyčia yra televizorius, tikėjimo aspiracijos baigiasi laikraščiuose skelbiamų horoskopų skaitymu, o išminties mokytojas ir populiariausias dvasinis guru — „Dviracio žinių“ vedėjas...

Prieš mus šiandien nėra aiškaus prieš. Pasaulis tapo sudėtingas ir nenuspėjamas, keičiasi pavojų, nuo kurių pri-valome apsiginti, prigimtis. Ar pavyks Lietuvai aiškiai suvokti ir ryžtingai apibrėžti savo kultūrinę, istorinę ir politinę tapatybę?

Kitas Prano Dielininkaičio draugas ir bendražygis, istorikas Zenonas Ivinskis, daugiau kaip prieš 30 metų, kada Lietuvos laisvei nebuvo jokios

prošvaistės, jokios vilties, viename savo pasikalbėjime sakė: „Svarbu nepailsti, nenusiminti, kai vis dar naktis bėgama, svarbu išsilaikyti lyg tam kietam žvirgždui svetimos jūros bangose... Svarbu išsilaikyti gyvą artimą tarpusavinį ryšį; svarbu su didele kantrybe nuolat budėti“.

Tai žodžiai jau pasitraukusioje iš gyvybų. Žodžiai — lyg iš anapus kapo. Bet jie vis tiek veikia pasilikusius. Veikia savo dvasia. Tuo tarpu pats Pranas Dielininkaitis savo prakalbas mėgdavo baigti efektingu vaizdu iš Pirmo pasaulinio karo Belgijoje — esą sužeistas vėliavnešys patikęs ir šuktelėjęs: „Kritusieji, pirmyn!“

Pirmyn, nors pakeliui iškritę dešimtys tankūnų sukilėlių ir partizanų, šimtai tankūnų tremtinių ir kankinių, nors iškritę Sausio tryliktosios ir Medininkų gynėjai, nors

IŠ TAUTOS FONDO TARYBOS POSĖDŽIO

KĖSTUTIS K. MIKLAS

Šių metų spalio 19 d. Tautos fondo taryba buvo susirinkusi savo trečiam posėdžiui nuo TF narių metinio susirinkimo, įvykusio gegužės 15 d. Nepaisant, kad šis posėdis buvo sušauktas daugiausia dėl paramos paskirstymo pagal gautuosius prašymus, daug laiko skirta ir kitiems fondo reikalams apsvaistinti.

Posėdžiui vadovavęs TF tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis po apžvalginio veiklos pranešimo kiek plačiau pakalbėjo apie savo paskutinįjį kelionę į Lietuvą, apie apsilankymą Rytų Lietuvos lietuviškose mokyklose, savo įduktintojo Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir Dusėtų Kazimiero Bugos vid. mokykloje.

Rytų Lietuvos mokyklų aplankymas

Tuo metu kartu su J. Valaičiu taip pat Lietuvoje lankėsi TF valdybos pirmininkas Algis Valaitis ir TF tarybos narys Kęstutis K. Miklas.

Vilniaus apskrities viršrinko švietimo departamento direktoriaus Jono Vasiliausko pastangų dėka buvo suorganizuotos dvi išvykos aplankyti lietuviškas mokyklas Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose. Pirmoje išvykoje buvo aplankytos septynios mokyklos: Visalaukės pagrindinė, turinti 61 mokinį, vadovaujama Alinos Daukantaitės; Eitminiškių pagrindinė su 70 mokiniais (vedėjas Giedrius Krasauskas); Bezdonių „Saulėtekio“ vidurinė mokykla su 171 mokiniu (direktorė Aušrelė Šatienė); TF pastangų dėka pastatyta Lavoriškių pagrindinė, dabar išaugusi iki 68 mokinių, vadovaujama Ramunės Katinauskienės; mazytė Rakonių pagrindinė su 6 mokiniais ir mokytoja Vilija Paziūraitė; Marijampolės vidurinė su 297 mokiniais (direktorius Algirdas Masaitis) ir Turgelių vidurinė, jau Šalčininkų rajone, su 114 mokinių (direktorė Aušra Voverienė). Šių mokyklų aplankymo delegaciją sudarė visi trys atstovai iš JAV, Jonas Vasiliauskas, „Vilnijos“ draugijos pirmininkas dr. Kazimieras Garšva ir TF Lietuvos Atstovybės pirmininkas dr. Napoleonas Kitkauskas. Vidurinių mokyklų direktoriams, buvo įteiktos po egzempliorių knygos „Tautos fondas 1943-2002“ su TF vadovų parašais.

Antrosios išvykos delegacijos sudėtis pasikeitė. J. Valaičiui išvykus į Klaipėdą ir Dusėtas, o A. Vedeckui išskridus atgal į JAV, delegacija buvo papildyta buv. švietimo ministru akademiku prof. Zigmundu Zinkevičium, TF atstove iš Detroito Eugenija Bulotiene, filmuotoju Gerimantu Peniku iš New York ir „XXI amžiaus“ laikraščio spaudos darbuotoja Aldona Kacerauskienė.

Tą dieną aplankytos 6 mokyklos Šalčininkų rajone: Jasiūnų „Aušros“ vidurinė su 282 mokiniais (direktorius Jonas Panavas); Jasiūnų geležinkelio pradinė su 10 mokinių ir mokytoja Liudmila Kvavčenko; Butrimonių pagrindinė su 64 mokiniais ir vedėja Daiva Šakėniene; Geraviškių pradinė su 50 mokinių; Čiužiakampio pagrindinė su 62 mokiniais ir vedėja Jolanta Valaitis, užbaigiant, Šalčininkų 1000-mečio vidurinė su 956 mokiniais, vadovaujama Vidmanto Žilčiaus. Ši vidurinė mokykla visus delegacijos narius sužavėjo savo architektūra ir didumu, kurio visos kitos Lietuvos vidurinės mokyklos tikrai galėtų pavydėti. Ir šioje išvykoje visų vidurinių mokyklų direktoriai buvo apdovanoti TF knyga.

Lankant šias mokyklas buvo prognozuojama tikra vaizdą, kokiose sąlygose jos turi veikti, palyginti vieną su kita ir patirti, ko joms trūksta išlaikyti tinkamą lygį mokykliniam auklėjimui. Beveik visur buvo rašmenų ir vadovėlių trūkumas. Pradinių ir pagrindinių mokyklų kelių lentynų bibliotekėlės apyaušė — trūksta lietuviškos grožinės literatūros knygų. Atrodo, kad lietuviška periodinė spauda tų mokyklų visiškai nepasiekia. Trūksta ir sportui reikmenų, pavyzdžiui, viena mokyklėlė pasiskundė, kad ji turi tik vieną kamuolį, kuri naudoja tinkliniui, krepšiniui ir net futbolui žaisti. Kadangi daugumai mokyklų buvo iš anksto pranešta apie svečių atvykimą, moksleiviai atrodė gan šventadieniškai apsirengę palyginti su mokyklom, kurios buvo užkluptos nelauktai, dėl jų aprangos, o ypač dėl avalynės.

Beveik visos pradinės ir pagrindinės mokyklos buvo įsteigtos paskutiniu laikotarpiu, keliems ar keliolikai mokinių, šiandien jau gerokai perlopus pusimį; mokinių skaičius vis didėja ir didės. Visų tų mokyklų patalpos jau per mažos, ir Vilniaus apskrities viršrinko administracijai sukelia daug rūpesčių, nei reikia lėšų patalpas padidinti ar naujas pastatyti. Tuo tarpu lenkų mokyklos darosi apyčiušė. Jos yra savivaldybių žinioje, jas kontroliuoja vietiniai lenkai ir net negalvoja apie galimybę tas mokyklas perleisti lietuviams.

Beveik visos pradinės ir pagrindinės mokyklos buvo įsteigtos paskutiniu laikotarpiu, keliems ar keliolikai mokinių, šiandien jau gerokai perlopus pusimį; mokinių skaičius vis didėja ir didės. Visų tų mokyklų patalpos jau per mažos, ir Vilniaus apskrities viršrinko administracijai sukelia daug rūpesčių, nei reikia lėšų patalpas padidinti ar naujas pastatyti. Tuo tarpu lenkų mokyklos darosi apyčiušė. Jos yra savivaldybių žinioje, jas kontroliuoja vietiniai lenkai ir net negalvoja apie galimybę tas mokyklas perleisti lietuviams.

Lietuvos vyriausybė į tai taip pat pradeda kreipti dėmesį. Pavyzdžiui Lavoriškiuose prieš 5 metus mažame namude atidaryta pradinė mokyklėlė tik su 7 vaikais, kai prieš trejus metus kėlėsi į Tautos fondo iniciatyva pastatyta nauja pastata turėjo beveik 40 mokinių, šiomet jau išaugo iki 68, o ateinančiais dar apie 20 nori įstoti. Naujasis pastatas dar šiandien per mažas — reikia priestato. Vilniaus apskri-

ties viršrinko pastangų dėka Lietuvos vyriausybė pritarė tokiam 4,5 milijonų litų priestatui ir jau išmokėjo 88,000 litų architektūriniam projektui paruošti. To priestato statyba prasidėsianti ateinančių metų rudenį.

Šiandieną tų mokyklų daugumos auklėtiniai tėvai pasisako esą „tuteišiai“, t.y. vietiniai, save laiką lenkais, tačiau vos galį tyrai lenkiškai susikalbėti. Jų kalba, tai savotiškai primityvi lenkiška, baltarusiška ir rusiška žodžių mišinys, kur ne kur į ją įspraudžiant ir net iškraipytą lietuvišką žodelį. Tų rajonų gyventojai bando nepasiduoti iš Lenkijos atvykusios propagandistams, įrodinėjantiems, kad ši sritis yra lenkų žemė ir vieną dieną Lenkija vėl čia viešpataus. Tėvai pradeda suprasti, kad jie gyvena Lietuvoje ir jų vaikų ateitis, siekiant aukštesnio mokslo ir geresnio darbo, yra tik per lietuvišką išsilavinimą. Nuostabu, kad jų vaikai, nekalbą lietuviškai, įstoje į pirmąjį skyrių, per pusmetį jau beveik laisvai pradeda susikalbėti lietuviškai. Vienoj mokykloje užklauskus berniuką, tik du mėnesius besimokantį, „ar moki lietuviškai“, atsakymas buvo tvirtas: „Moki, moki, pone“.

Kaip jau anksčiau minėta, visos vidurinės mokyklos buvo apdovanotos naujai išėjusia Tautos fondo knyga, kurios 1,000 egz. tik prieš kelias dienas atkeliavo į Lietuvą jas nemokamai padalinti visoms 576 vidurinėms mokykloms bei gimnazijoms, universitetams, institutams, miestų bei miestelių viešoms bibliotekoms.

TF knygos pristatymas
Tautos fondo Lietuvos atstovybė, pasitarusi su besilankančia TF vadovybe, nutarė tik ką gautą Tautos fondo istoriją pristatyti pirmą kartą ne kur kitur, bet Šalčininkuose, užbaigiant šią mokyklų lankymo išvyką. Buvo daug kalbėta ir pasisakyta dėl prie šio laikraščio leidžiamo priedo „Tėviškės šviesa“, redaguojamo Bernardo Šaknio, leidžiamo du kartus per mėnesį ir finansuojamo Tautos fondo bei švietimo ir mokslo ministerijos po lygiai. Iš gaunamų laiškų ir iš dalyvaujančių mokytojų šiame pokalbyje patirta, kad priedas yra nepaprastai naudingas ne tik mokytojams, bet ir mokiniams, diegiant tautiškumą, skatinant kelią į demokratiškumą per Lietuvos mokyklą.

Fondo finansinė padėtis
Valdybos pirmininkas Algis Vedeckas savo pranešime paminėjo, kad knygos pristatymas, suorganizuotas TF narių Prano Povilačio ir Jono Pabedinsko birželio 29 d. Čikagoje buvo sėkmingas. Kartu su A. Vedecku Tautos fondo centrui atstovavo ir TF garbės pirm. Juozas Gedraitis. Kalbėdamas apie fondo finansinę padėtį, jis pabrėžė,

Priekyje Eitminiškių pagrindinės mokyklos pastato, kurį 2002 m. pastatė Vilniaus apskr. viršrinko administracija. Iš kairės: „Vilnijos“ draugijos pirm. dr. Kazimieras Garšva, Tautos TF valdybos pirm. Algis Vedeckas, mokyklų ved. Giedrius Krasauskas, Vilniaus apskr. švietimo skyriaus viršrinkas Jonas Vasiliauskas.

kad ir į mūsų fondą, kaip ir į kitus fondus, dėl susilpnėjusios ekonominės padėties aukos gerokai mažėja. Nuo 8. m. sausio 1 iki rugsėjo 30 d. į TF įplaukė tik 181,024 dol. Iš tos sumos paramai į Lietuvą jau pervesta 130,558 dol. Anot TF finansų komisijos pirm. Jurgio Siruso, šiuo metu TF įžde yra 2,198,000 dol. Į tą sumą neįeina pavienių asmenų įnašai, skirti jų pasirinktiems projektams finansuoti.

Taryba svarstė ir investavimų problemą dėl kai kurių investavimo firmų bankroto, atnešusio šiek tiek žalos fondui. Finansų komisija buvo įspėta, kad būtų atsargesnė su investavimais, atsisakytų nuo spekuliatyviųjų investavimų ir daugiau remtųsi saugiais šaltiniais.

Mokyklų įdukinimas
Tos komisijos pirm. dr. Nirolė Bražėnienė-Paronetto paminėjo, kad mokyklų įdukinimas vis dar auga. Jau įdukrinta 130 mokyklų. Kai kurie įdukrintojai jau po antros atstovams ir Seimo nariams buvo išdalinta po egzempliorių knygos, kurią K. Miklas turėjo autografuoti.

Pokalbis „Valstiečių laikraščio“ redakcijoje
J. Valaitis taip pat užsiminė apie įvykusį pokalbį „Valstiečių laikraščio“ redakcijoje, kuriame be A. Vedecko ir K. Miklo dar dalyvavo švietimo ministras dr. Algirdas Monkevičius, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktorius Antanas Petrasas, Everesto viršūnės nugalėtojas Vladas Vitkauskas, Vilniaus apskr. v-k švietimo departamento direktorius Jonas Vasiliauskas ir dešimt specialiai sukvieštų mokytojų iš visos Lietuvos. Pokalbiui vadovavo „Valstiečių laikraščio“ redaktorius Jonas Švoba tema „Tautiškumo ir demokratijos daigai Lietuvos mokyklose“. Buvo daug kalbėta ir pasisakyta dėl prie šio laikraščio leidžiamo priedo „Tėviškės šviesa“, redaguojamo Bernardo Šaknio, leidžiamo du kartus per mėnesį ir finansuojamo Tautos fondo bei švietimo ir mokslo ministerijos po lygiai. Iš gaunamų laiškų ir iš dalyvaujančių mokytojų šiame pokalbyje patirta, kad priedas yra nepaprastai naudingas ne tik mokytojams, bet ir mokiniams, diegiant tautiškumą, skatinant kelią į demokratiškumą per Lietuvos mokyklą.

Paramos paskirstymas
Iki šiol visad pakakdavo iš investuoto kapitalo gautų palūkanų skirti paramą įvairiems projektams vykdyti ar patenkinti įvairius prašymus. Nuo praėjusių metų pablogėjusi ekonominė padėtis šiame krašte ir Tautos fondą palietė — palūkanos labai sumažėjo, kad net einamiesiems projektams finansuoti trūko lėšų. Taryba nutarė teisų liesti pagrindinio kapitalo be narių visuotinio susirinkimo. Esant tokiai padėčiai, šiais metais įvykęs narių susirinkimas atkreipė į

kad ir į mūsų fondą, kaip ir į kitus fondus, dėl susilpnėjusios ekonominės padėties aukos gerokai mažėja. Nuo 8. m. sausio 1 iki rugsėjo 30 d. į TF įplaukė tik 181,024 dol. Iš tos sumos paramai į Lietuvą jau pervesta 130,558 dol. Anot TF finansų komisijos pirm. Jurgio Siruso, šiuo metu TF įžde yra 2,198,000 dol. Į tą sumą neįeina pavienių asmenų įnašai, skirti jų pasirinktiems projektams finansuoti.

Taryba svarstė ir investavimų problemą dėl kai kurių investavimo firmų bankroto, atnešusio šiek tiek žalos fondui. Finansų komisija buvo įspėta, kad būtų atsargesnė su investavimais, atsisakytų nuo spekuliatyviųjų investavimų ir daugiau remtųsi saugiais šaltiniais.

Mokyklų įdukinimas
Tos komisijos pirm. dr. Nirolė Bražėnienė-Paronetto paminėjo, kad mokyklų įdukinimas vis dar auga. Jau įdukrinta 130 mokyklų. Kai kurie įdukrintojai jau po antros atstovams ir Seimo nariams buvo išdalinta po egzempliorių knygos, kurią K. Miklas turėjo autografuoti.

Pokalbis „Valstiečių laikraščio“ redakcijoje
J. Valaitis taip pat užsiminė apie įvykusį pokalbį „Valstiečių laikraščio“ redakcijoje, kuriame be A. Vedecko ir K. Miklo dar dalyvavo švietimo ministras dr. Algirdas Monkevičius, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktorius Antanas Petrasas, Everesto viršūnės nugalėtojas Vladas Vitkauskas, Vilniaus apskr. v-k švietimo departamento direktorius Jonas Vasiliauskas ir dešimt specialiai sukvieštų mokytojų iš visos Lietuvos. Pokalbiui vadovavo „Valstiečių laikraščio“ redaktorius Jonas Švoba tema „Tautiškumo ir demokratijos daigai Lietuvos mokyklose“. Buvo daug kalbėta ir pasisakyta dėl prie šio laikraščio leidžiamo priedo „Tėviškės šviesa“, redaguojamo Bernardo Šaknio, leidžiamo du kartus per mėnesį ir finansuojamo Tautos fondo bei švietimo ir mokslo ministerijos po lygiai. Iš gaunamų laiškų ir iš dalyvaujančių mokytojų šiame pokalbyje patirta, kad priedas yra nepaprastai naudingas ne tik mokytojams, bet ir mokiniams, diegiant tautiškumą, skatinant kelią į demokratiškumą per Lietuvos mokyklą.

Paramos paskirstymas
Iki šiol visad pakakdavo iš investuoto kapitalo gautų palūkanų skirti paramą įvairiems projektams vykdyti ar patenkinti įvairius prašymus. Nuo praėjusių metų pablogėjusi ekonominė padėtis šiame krašte ir Tautos fondą palietė — palūkanos labai sumažėjo, kad net einamiesiems projektams finansuoti trūko lėšų. Taryba nutarė teisų liesti pagrindinio kapitalo be narių visuotinio susirinkimo. Esant tokiai padėčiai, šiais metais įvykęs narių susirinkimas atkreipė į

Siuntos į Lietuvą
Dr. Rožė Šomkaitė, TF siuntų į Lietuvą organizatorė, pranešė, kad spalio pradžioje jau vienas talpintuvus iškeliauvo į Lietuvą, o kitas išvyks lapkričio mėnesį. Išsiųstas talpintuvus daugiausiai skirtas Rytų Lietuvos mokykloms. Su juo išsiųsta: 72 kompiuteriai, 29 siuvimo mašinos, 15 dviračių, 6,000 svarų medžiagos siuvimui, apie 400 dėžių knygų lietuvių ir anglų kalba, 23 enciklopedijos, įvairiausių žaislų vaikų darželiams ir didžiuliais kiekiais mokyklinių reikmenų, t.y. popieriaus, sąsiuvinų, rašiklių ir t.t.

Dr. Šomkaitė nusiskundė, kad jai darosi vis sunkiau ir sunkiau siuntas suorganizuoti, esanti pavargusi ir ruošiasi pasitraukti iš to darbo.

Dr. Šomkaitė nusiskundė, kad jai darosi vis sunkiau ir sunkiau siuntas suorganizuoti, esanti pavargusi ir ruošiasi pasitraukti iš to darbo.

SIULO DARBA
Reikalingi darbuotojai paroduotuvų valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 901-218-7481.

Assistant Position
Mig and Tig Furniture in search of an individual with good English reading and writing skills. Must be organized and have good computer skills.
Duties include: Customer contact, bookkeeping and inventory control.
Please fax your resume: 312-850-0599; e-mail to migtigstk@attglobal.net or call 312-850-0597.

Reikalinga auklė prižiūrėti 3 mėn. mergaitę. Darbas „downtown“, prie State St. Pradėti vasario mėn. I.V., nuo 8 v.r. iki 6 v.v. Anglų kalba nebūtina. Turėti rekomendacijas. Tel. 630-789-6240, nuo 6 v.v. iki 8 v.v., Jūratė.

PASLAUGOS
ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

□ Moteris, turinti patirtį, rekomendaciją, automobilį, gerai anglų kalba, ieško darbo seneliams prižiūrėti, su gyvenimu 5 d. ar su grįžimu 6 d. per savaitę. Tel. 708-652-5380.
□ Pirkiau darbą su gyvenimu arba su grįžimu, galu pakeisti bet kurią savaitę dieną. Tel. 773-282-9221, 773-848-0033.
□ 40 m. moteris ieško darbo prižiūrėti senelius ir gyventi kartu. Tel. 630-852-0469.

tai dėmesį ir leido tarybai imti lėšas iš pagrindinio kapitalo ne daugiau kaip nuo 5 iki 10 proc. Šiomet Tautos fondas gavo 126 prašymus per milijono dolerių sumai iš įvairiausių organizacijų ir pavienių asmenų. TF paramos skirstymo komisija, vadovaujama Evaldo Remėzos, peržiūrėjusi gautuosius prašymus, rado, kad 89 iš jų neatitinka TF paramos nuostatoms, iš siūlė jų net nesvarstyti. Buvo svarstomi tik 37 prašymai, bet ir iš jų kai kurie vėliau atmetė.

Buvo nutarta skirti 25,000 dol. Rytų Lietuvos mokykloms, 20,000 dol. ALTO įsipareigojimams per JBANB dėl akcijos NATO reikalams, 14,000 dol. TF dalį „Tėviškės šviesos“ leidybai, 10,000 dol. Lietuvos moksleivių konkursams, 5,000 „XXI amžiaus“ laikraščiu, 5,000 dol. tikybos vadoveliams, 3,000 dol. Vilniaus apskr. pedagogų kompiuterių centrui, 2,500 dol. komunistų nusikaltimų įvertinimo knygai anglų kalba išplatinti, 2,000 dol. „Vorutos“ istoriniam laikraščiu už jo išsiuntinėjimą mokytojams, 1,000 dol. pradinis įnašas Lavoriškių mokyklos priestato statybai, 6,000 dol. Lietuvos jaunimo vasaros stovykloms, 2,000 dol. užsakyti ir padalinti vaikų žurnaliuką „Bitutė“ Lietuvos mokyklų bibliotekoms, 2,500 dol. Mažosios Lietuvos fondui jo enciklopedijos antrajam tomui išleisti, 1,000 dol. Skuodo žemaičių teatro grupei, 2,200 dol. Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių draugijos „Tremtinio“ laikraščio leidybos technikai patobulinti ir 1,000 dol. Laisvės gynėjų labdaros bei paramos fondui „Pagaila“ Lietuvos laisvės kovų vietų ir istorinių įvykių kartografavimo darbamams. Likusioji suma, apie 20,000 dol. buvo padalinta stipendijoms ir kitų mažesnių projektų paramai.

Dėl naujos vietos TF įstaiagai buvo daug kalbėta ir išklaudyta net konkrečių pasiūlymų, bet nepadaryta sprendimo. Buvo sudaryta komisija iš valdybos ir tarybos narių ieškoti tokios vietos New York miesto ribose, kad ir mažesnės, bet visais atvejais tinkamos ir už prieinamą kainą. Tuo šis, 6 valandas užtrukęs, TF tarybos posėdis buvo užbaigtas.

SIULO ISNUOMOTI
Westmont išnuomojamas 2 mieg. apšildomas butas. Pirmas mėnuo veltui. Kaina \$750 + „security deposit“ Tel. 630-415-2405.

66 St. ir Troy išnuomojamas 3 kambarių su apšildymu, su baldais arba be, butas. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160.

Šiauriniame Čikagos priemiestyje išnuomojamas didelis, gražus kambarys. Tel. 847-275-0624.

Išnuomojamas 2 mieg. naujai įrengtas butas su baldais „basement“, Archer Ave. ir Pulaski apylinkėje. Tel. 773-218-4351.

IVAIRIOS PASLAUGOS
AUTOMOBILIŲ NAUJI SVEIKATORIAI GYVYBĖS RAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

TAISOME
SKALBYMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

□ Dvi moterys, turinčios patirties valymo, ieško darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-442-5911.
□ 60 m. moteris, turi rekomendacijas, vairuoja automobilį, ieško darbo prižiūrėti senelius ir gyventi kartu. Tel. 773-927-7516.
□ 33 m. vyras ieško bet kokio darbo. Tel. 630-257-2825.
□ Vyras ieško darbo prižiūrėti senelius. Tel. 773-925-1375.

Naujų patalpų paieška
Kadangi teismas pagaliau jau leido tėvams pranciškonams Brooklyne esančius Kultūros židinio pastatus paroduoti, gali atsitikti taip, kad netrukus teks Tautos fondo įstaigai persikelti kur nors kitur. Taip tarybos narius painformavo TF garbės pirmininkas Juozas Gedraitis, dalyvavęs Lietuvos generalinio konsulo New Yorke dr. Rimanto Morkvėno rugsėjo 23 d. sušauktame pasitarime, su pranciškonais, kuriame taip pat dalyvavo Pranas Gvildys, atstovaujamas Kultūros židinio tarybai ir Lietuvos atletų klubui. Tėvams pranciškonams atstovavo Placidus Barius ir Pranciškus Gedgaudas. Pranciškonai pranešė, kad, pardavę jų žinioje esančią nuosavybę, paliksį šimtus tūkstančių dolerių lietuviškos reikalams bet, ir papildomai klausiant, atsiskak pasakyti sumos dydį. Jie taip pat pareiškė, kad atsisako turėti bet kokį reikalų su pretenduojančiais į tuos pinigus ir pasiūlė, kad Tautos fondas priimtų tuos pinigus savo globon. J. Gedraitis pareiškė, kad Tautos fondas sutiktų tuos pinigus globoti už užmokestį — už vieną procentą nuo globojamos sumos. Buvo sutarta, kad pinigų padalinimą pretenduojančiom šalim suderins generalinis konsulas, o Tautos fondas pagal jo nurodymus padarys nustatytus išmokėjimus.

Dėl naujos vietos TF įstaiagai buvo daug kalbėta ir išklaudyta net konkrečių pasiūlymų, bet nepadaryta sprendimo. Buvo sudaryta komisija iš valdybos ir tarybos narių ieškoti tokios vietos New York miesto ribose, kad ir mažesnės, bet visais atvejais tinkamos ir už prieinamą kainą. Tuo šis, 6 valandas užtrukęs, TF tarybos posėdis buvo užbaigtas.

Prie Butrimonių pagrindinės mokyklos, Tautos fondo atstovams lankant Vilnijos krašto mokyklas. Iš kairės: TF atstovė iš Detroit, MI, Eugenija Bulotienė, TF tarybos narys Kęstutis K. Miklas, mokyklos ved. Daiva Šakėniene, Vilniaus apskr. švietimo skyriaus dir. Jonas Vasiliauskas, buvęs švietimo ministras prof. Zigmundas Zinkevičius, TF Lietuvos atstovybės pirm. dr. Napoleonas Kitkauskas, „Vilnijos“ draugijos pirm. dr. Kazimieras Garšva, „XXI amžiaus“ laikraščio atstovė Aldona Kacerauskienė.

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respublikos“ (R), „Kauno dienos“ (KD), „Klaipėdos“ (K), „Valstybės žinią“ (VŽ) dienraščius, BNS ir kitus informacinius šaltinius)

Prezidento rinkimai

Atkelta iš 1 psl. dainininkės Neda Malūnavičiūtė, Asta Pilypaitė, dainuojančios „TV žvaigždės“ Inga Valinskienė ir Marijonas Mikutavičius.

„Aš gerbiu ir palaikau prezidentą V. Adamkų. Tikiu, kad ši daina taps demokratinų vertybių ir modernios Lietuvos simboliu, koks, manau, yra ir V. Adamkus. Žaviuosi šio žmogaus patirtimi, ramumu, užsienio ir vidaus politikos išmanymu, kas yra ypač svarbu mūsų valstybei“, pažymėjo operos solistas V. Noreika.

Buvusi kandidatė į prezidentus parems Rolandą Pakšą

Vienos iš savivaldybių tarybų rinkimų pirmūnė tapusios Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos

vadovė Kazimiera Prunskienė pareiškė, jog ji ir jos partija antrame prezidento rinkimų rate greičiausiai parems Liberalų demokratų partijos pirmininko Rolando Pakso kandidatūrą.

„Mūsų partija pirmiausia svarsto, kokie bus politiniai padariniai laimėjus vienam ar kitam kandidatui. Labai svarbu, kad vėl neišvengtų konservatorių pozicijos, o tokie padariniai galimi, jei rinkimus laimėtų Valdas Adamkus“, sakė K. Prunskienė. Pasak jos, dabartinio valstybės vadovo galutinė pergalė rinkimuose yra naudingiausia Tėvynės sąjungai (Lietuvos konservatoriams), tuo tarpu R. Pakso laimėjimas „subalansuotų vidurio jėgas ir pristabdytų dešinumą“.

Buvęs sovietų saugumietis nuteistas kalėti už trėmimus

Atkelta iš 1 psl. balandžio 5 dieną. Ją tirdami, pareigūnai nustatė, kad V. Misūnaitis, tarnavęs sovietų okupacinės valdžios represinėje struktūroje — Lietuvos SSR Valstybės saugumo ministerijoje (MGB), buvo vienas iš Lietuvos gyventojų trėmimų vykdytojų 1951 m. spalio 2-3 d. Jis tuo metu buvo Milicijos valdybos kadro skyriaus vyresnysis operatyvinis įgaliotinis.

Bylos duomenimis, V. Mi-

šūnas dalyvavo tremiant Molėtų rajone, Čivilių kaime gyvenusią ūkininko Juozo Gaižučio šeimą, kuri buvo išvežta į Krasnojarsko kraštą ir priverstinai gyveno iki 1957 m. sausio 31 dienos. Šeimai pavyko išgyventi tremtį ir grįžti į Lietuvą.

Kitais metais Generalinė prokuratūra teismui planuoja perduoti keletą baudžiamųjų bylų dėl civilių gyventojų trėmimo.

* „Lukoil“ vadovai neketina supažindinti Lietuvos institucijų su naftos gavybos Baltijos jūros telkinyje D-6 „Krafcovskoje“ projektu, kurio jau antri metai atkakliai pra-

šo Lietuvai, norėdama padaryti ekologinę projekto ekspertizę. Apie tai Lietuvos žurnalistų delegacijai pareiškė „Lukoil Kaliningradmorneft“ generalinis direktorius Jurij

A. A. IZABELĖ AVIŽIENYTĖ-KUMPIKIENĖ

2002 m. rugpjūčio 26 d. mirė Izabelė Avižienytė-Kumpikienė. Dievo pašaukta, sulaukusi 95-ųjų metų amžiaus. Ji gimusi Nėčiškampio kaime, Marijampolės valsčiuje-apskirtyje, 1907 m. sausio 23 d.

Jos gyvenimas buvo, kaip ir jos gimimo laikas, audringas. Laikė Pirmo pasaulinio karo, vokiečiams sudėginus tėvų sodybą, su tėvais pasitraukė į Rusiją, kur praleido trejus metus. Ji ten išmoko rusų kalbą, kuria puikiai kalbėjo. Grįžusi į Lietuvą po karo, baigė mokyklą ir Realinę gimnaziją Marijampolėje, pirmąją mokinė. Persikrausčiusi į Kauną, pradėjo dirbti žemės ūkio ministerijoje, Veterinarijos departamente dirbo raštininke. Paskui perėjo į kanceliariją ir į buhalteriją. Tuo pačiu metu pradėjo studijuoti prancūzų kalbą ir literatūrą Vytauto Didžiojo universitete, Humanitarinių mokslų fakultete, Filologijos skyriuje, Kaune. Studentinė metais priklausė saulėms ir studentų tautininkų korporacijai, Filiae Neo-Litvaniae. 1938 m. atliko diplominį darbą „Merimee novelistika“ ir įgijo visas, aukštąjį mokslą baigusios, teises. 1938 m. pradėjo dėstyti prancūzų kalbą Alytaus gimnazijoje. 1939 m. Švietimo ministerija jai suteikė stipendiją studijuoti Prancūzijoje, Sarbonne universitete. 1939 m. rugpjūčio 23 d. ištėkėjo už lakūno Juliaus Kumpikėvičiaus-Kumpiko.

Antram pasauliniam karui prasidėjus, ir jos vyrą paskyrus Vilniaus ruožo transporto viršininku, gyveno Vilniuje iki 1944 m., kada pasitraukė su šeima į Vokietiją. Ten pradžioje gyveno britų zonoje, paskui prancūzų zonoje, Tuebingen.

Izabelė Avižienytė-Kumpikienė

1949 m. atvyko į Ameriką ir visą laiką gyveno New Yorke. Amerikoje dirbo meniška darbu.

Ji mokėjo septynias kalbas, buvo labai išsilavinusi, domėjosi menu, muzika, politika. Į Lietuvą taip ir nebesugrįžo dėl blogos sveikatos. Bus palaidota šalia vyro Juliaus Kumpiko, Petrašiūnų kapinėse, Kaune. Liūdesyje liko vienturtė dukterė Giedrė, gimė Amerikoje ir Lietuvoje. Giedrė Kumpikaitė dėkoja visiems draugams ir pažįstamiems už tiek daug gražių užuojautos žodžių, už gražias korteles, už šv. Mišių užsakymą, už tokias dosnias aukas Lietuvių Bendruomenei jos mamos vardu ir už atsilankymą į atsisveikinimą ir laidojimą. Ypatinę padėką reiškia Lietuvos generaliniam konsului dr. Rimantui Morkėnui už dalyvavimą ir už jo gražius paguodos žodžius per atsisveikinimą.

Giedrė Kumpikaitė, Ph.D.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius (dešinėje) perdavė švietimo ir mokslo ministrai Algirdui Monkevičiui (kairėje) beveik tūkstantį vaidinimo videofilmo „Visi už vieną“ kopijų. Tai filmas apie NATO, skirtas mokyklinio amžiaus vaikams. Jis jau buvo rodomas per Lietuvos televiziją, dabar filmo įrašas bus platinamas mokyklose kaip mokymo priemonė. 24 minučių filme labai linksmai, paprastu ir patraukliu būdu aiškinama, kas yra Šiaurės Atlanto Sutarties organizacija, kokios valstybės jai priklauso, kokiais principais grįstas valstybių narių bendradarbiavimas, kodėl Lietuvai yra naudinga tapti šios organizacijos nare. Šias žinias perteikia patys vaikai, veiksmas vyksta istorijos pamokos metu. Kristinos Gudonytės (viduryje) sukurtą filmą finansavo Krašto apsaugos ministerija, atsižvelgusi į žinomų menininkų, psichologų ir specialistų rekomendacijas.

Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Kadžajan ir Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimir Jegorov. Teisinamasi tuo, jog projektas yra komercinė paslaptis. Daugiametę naftos gavybos patirtį turintis UAB „Minijos nafta“ generalinio direktoriaus pavaduotojas Ignas Vaičiūnas pastebi, jog saugos reikalavimai ir komercija yra skirtingi dalykai, ir dangstantis komercija atsisakyti pateikti projektą ekologinei ekspertizei yra nekorektiška.

* Seimo pirmininkas, Naujosios sąjungos (social-liberalų) vadovas Artūras Paulauskas slapta nuo visuomenės ir žiniasklaidos po nesėkmės prezidento rinkimų pirmajame rate išvyko į užsienį. Pirmadienį ryte posėdžiavo Seimo valdyba, tačiau jos posėdyje A. Paulausko nebuvo. Seimo pirmininko atstovas spaudai Arvydas Žilinskas patvirtino, jog A. Paulauskas yra išvykęs į užsienį, tačiau teigė nežinąs, nei kur jis išvyko, nei kada grįš. Naujosios sąjungos frakcijos narys, Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius taip pat teigė nežinąs, kur yra partijos vadovas. (BNS)

* Besibaigiantys 2002 metai Lietuvos ekonomikos istorijoje bus pažymėti kaip atsigavimo laikotarpis. Išgyvenęs 1998-ųjų Rusijos krizę, valstybės ūkis nesustojė augti ir pasaulinės ekonomikos stagnacijos akivaizdoje. (LR, ELTA)

* Prieš keturis dešimtmečius, gruodžio 30-ąją, Elektrėnus suplūdo daugybė žmonių. Buvo paleidžiamas

pirmasis Lietuvos elektrinės energoblokas. Pranas Noreikė — vienintelis elektrinės direktorius per visus tuos dešimtmečius, nepalikęs jos ir tada, kai Maskva jam siūlė dar aukštesnes pareigas. Direktorius džiaugiasi, kad elektrinė pradeda ruošti naujam etapui, tačiau visai nesidžiaugia, kad bus uždaroma Ignalinos atominė elektrinė: „Manau, kad ją uždaryti — nusikaltimas“. (LŽ, ELTA)

* Įvairiais nusikaltimais Lietuvoje garsėjantis Panevėžys vėl nustebino. Gruodžio 27 d. ant pėsčiųjų tilto prie geležinkelio stoties į namus grįžtančią 52 metų panevėžietę užpuolė maždaug 10 metų berniukas ir apiplėšė.

* Vos tris mėnesius Alytaus griežtojo režimo patalpos darbu kolonijoje dirbusi gydytoja Lina Macaitienė buvo apkaltinta neteisėtais ryšiais su nuteistaisiais ir nušalinta nuo Sveikatos priežiūros tarnybos viršininkės pareigų. Ji teigia, kad tai buvo susidorojimas su neparankiu žmogumi, praskleidusiu uždarą, slepiantį narkotikų patekimą į koloniją keliu.

„Dirbant šį darbą pavyko surinkti įrodymų, kad didžioji dalis kvaišalų į šią įkalinimo įstaigą nėra sumetami per tvorą ar patenka su siuntiniais. Jie dideliais kiekiais beveik legaliai įvežami pro vartus. Mano atskleisti faktai emė kelti grėsmę visai narkotikų biznio sistemai ir ją globojantiems pareigūnams“, sakė L. Macaitienė. (LŽ, ELTA)

* 12 metų labdaringa veikla našlaičiams ir daugiavaikėms šeimoms užsimanti Gražina Ručytė-Landsbergienė ir šiomet sukvieta Vilniaus daugiavaikės šeimos kartu atšvesti Kalėdas. „Man labai malonu lankyti šeimas, bendrauti ne tik su tėveliais, kurie iš paskutiniųjų stengiasi pavalgydinti ir išleisti į mokslo savo atžalas, bet ir su vaikučiais, kurių akelėse spindi laimė gavus menkiausią dovanėlę“, sakė G. Landsbergienė. (LŽ, ELTA)

* Vis daugiau klaidiečių didžiulias šventes sutinka ir žiemos atostogas praleidžia slidinėjami kalnuose. Turizmo agentūrų agentai vieningai teigia, kad žiemos pramogos populiarėja. Jau pirmosiomis gruodžio savaitėmis daugelis kelionių ir slidinėjimo kurortus Austrijoje, Slovėnijoje, Slovakijoje, Čekijoje ir netgi Šveicarijoje buvo išpirktos. Pasak turizmo agentūros „Baltic Travel Service“ agentės Renatos Akl, jau gruodžio pradžioje daugelis poilsiautojų buvo suplanavę savo atostogas ir užsisakę kelialapius. (K, ELTA)

* Ispanijos policija vėl sulaukė turto prievartavimo įtariamą Lietuvos nusikalstamo pasaulio atstovą. 29 metų E. P. pateko į vietinės policijos pasalą imigrantų iš Lietuvos bei kitų buvusių sovietinių respublikų pamėgtoje Rytų Ispanijos Alikantės provincijoje, kur „tvarką daro“ į vieną grupuotę susijungę Panevėžio bei Kauno nusikalstamo pasaulio atstovai. „Kauno dienos“ šaltinių duomenimis, Ispanijoje kauniečiams vadovauja jau senokai ten įsikūręs vienas iš Šančių nusikalstamos grupuotės vadovų Valdas Gedminas, pravardė Žiogas. Jo rankose — darbo ieškančių lietuvių tiekimas Ispanijos žemės ūkiui bei barams.

* Švedijos policija sulaukė rekordinę narkotinių poveikį turinčių vaistų kontrabandą iš Lietuvos. Pasak apie tai pranešusios vietinės žiniasklaidos, sulaukytoji kontrabanda — trečdalis visų šių metų laimikio, kurį Švedijos pareigūnams pavyko perimti iš valstybę užplūdusių narkotikų gabentojų iš vargingiausios gyvenančios Europos dalies. Kruopščiai tikrinamas kiekvienas automobilis su lietuviškais valstybiniais numeriais arba vežantais keleivį iš Lietuvos. (KD, ELTA)

Dievo skirta ir nelaukta mirtis nuskynė Vinco ir Onutės Skupeikų vedybinio gyvenimo vainiką, kurį pynė per 55-us metus

A. † A. ONUTĖ SKUPEIKIENĖ

mirė 2002 m. gruodžio 14 d., išgyvenusi Amerikoje — Floridoje, Holyvude ir Cooper City 53 metus. Po religinių pamaldų ir šv. Mišių, kurias atlaikė parapijos klebonas Patrick Murnane ir kunigas Antanas Čepanis, velionė buvo palaidota Holyvudo kapinėse. Nuliūdę liko: vyras Vincas, sūnus Romualdas su žmona Leticia, sūnus Vincas, dukra Virginija su vyru Daividu, dukra Birutė su vyru Edvardu, dukra Bernadeta su vyru Daividu, dukra Ona su vyru Tamiu ir anūakai: Erikas, Markus, Kristyna, Danele, Jennifer, Kristoper, Matthew, James ir Laura; artimieji ir giminės Lietuvoje, Australijoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Dideliame nuliūdime likusi Skupeikų šeima

A. † A. p. MEČISLOVUI SKRUODŽIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą jaučiame p. PRANUTEI SKRUODIENEI, sūnui AIDUI su šeima, dukrai DAINAI su šeima.

Genovaitė Baltaragienė sūnūs Ramūnas su šeima ir Audrius, dukra Dalia su šeima

LIETUVOS PARTIZANŲ ŠALPAI AUKOJO:

- \$1,000 Gražina Liautaud, Chicago, IL (viso \$7,000).
- \$ 375 Lietuvių Karių veteranų sąjunga „Ramovė“, Hartfordo skyrius, CT per Edvardą Radionovą
- \$200 Juozas Bružas, Woodstock, CT (viso \$1,200); Danguolė ir Jurgis Jurgučiai, Bloomfield, MI (viso \$800); Andrius Kiršonis, Malibu, CA (viso \$400); Dr. Paul C. Mileris, Omaha, NE (viso \$1,400); Stanley A. Stončius, Nashua, NH.
- \$100 Malvina Kliveckienė, Woodhaven, NY; Ada ir Domas Misiuliai, Lockport, IL
- \$50 Walter Klosis, Glendale, NY (viso \$260); Amanda ir Algirdas Mulioliai, Euclid, OH (viso \$250); Marija Remienė, Westchester, IL (viso \$1,050).
- \$25 Augustas Pretkelis, Chicago, IL (viso \$70); Vidmantas ir Maria Raišys, Mercer Island, WA (viso \$125); Gerald C. Tamkutonis, Chicago, IL (viso \$160).
- \$20 Marija Andrijonas, Mason, MI (viso \$70).
- \$15 Jurgis Likanderis, Kankakee, IL; Danutė ir Jurgis Vidžiūnas, Chicago, IL (viso \$65)

Pagerbdami mirusių atminimą, Lietuvos partizanų globos šalpai aukojo:

- a.a. Leono Bilūno atm.: Cecilija ir Vacys Mitkai, Tinley Park, IL \$100 (viso \$200); Zita ir Povilas Sodeikai, Apple River, IL \$50 (viso \$75); Valentina ir Zigmbras Braziai, La Grange, IL \$25 (viso \$75); Aldona Kriaciūnienė, La Grange, IL \$25.
 - a.a. Benedikto Cvirkos atm.: A.S. Urbonavičių šeima, Hamilton, Canada 40\$ Kanados dolerių.
 - a.a. Valerijos Čiapienės atm.: Dr. Teodora Tamulis, Joliet, IL \$30 (viso \$330).
- Lietuvos partizanų globos fondo valdyba širdingai dėkoja visiems aukotojams už aukas, kad noriai padedate mūsų partizanams jų sunkiose gyvenimo dienose.
- Mirusių šeimoms ir jų artimiesiems mūsų nuoširdžiausia užuojauta.
- Kas norėtų savo auka prisidėti prie partizanų šalpos, aukas prašome siųsti: L. P. G. Fund, 2711 West 71 st. Street, Chicago, IL 60629.
- Visos aukos L.P.G. fondui nurašomos nuo fed. mokesčių (Tax I.D. #363163350).

How easy is it to get from Chicago to Vilnius? As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus™ or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, sausio 4 d., 9:30 val. ryte, seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. David Brecht, OSA, auguonų provincijolas.

„Židinio“ pamaldos. Šv. Marijos Motinos globos ir Dievo palaimos ypač reikės 2003 metais mums asmeniškai, mūsų tautai ir visai žmonijai. Pradedami šiuos metus, kviečiame į pamaldas ir šv. Mišių auką šeštadienį, sausio 4 d., 4 val. p.p. Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro.

Praėjusio šeštadienio aprašyme apie Lietuvos fondo tarybos posėdį buvo pažymėta, kad LF mūsų žiniasklaidai (spaudai, radijui bei televizijai) paskyrė 8,500 dol. Ši suma buvo išmokėta tik radijo laidoms šv. Kalėdų proga. Praėjusiais metais Lietuvos fondas mūsų žiniasklaidai iš viso yra paskyręs 82,000 dol. Autorius už klaidą atsiprašo.

„SEKLYČIOS“ LANKYTOJŲ IŠVYKA I CIRKĄ

Jau ne pirmą kartą „Seklyčioje“ buvo paskelbta kelionė į cirką. Šį kartą, kaip niekada anksčiau, buvo daug norinčių pasižiūrėti cirko. Nemanau, jog taip buvo dėl to, kad vėly rudenį sumažėjo kitų renginių. Cirkas visais laikais traukė ne tik vaikus, bet ir suaugusius. Laikas nuo laiko norisi pamatyti cirko vaidinimus, kurie traukia spalvingumu, kvapą užimančių akrobatikos numerių gausumu, klounų, rodos, vaikišku naivumu, tačiau dideliu talentu ir ištvėrme, atliekant net sudėtingiausius triukus.

Žavėjomes neįtikėtinu žvėrių ir naminių gyvulių talentu: čia ir šokantys bei žiūrovams besilenkiantys balti žirgai, kurie paklūsta vieninteli trapijai, labai gražiai apsiengusiai, akrobatei, kuri atlikti numerį su žirgais nusi-leido iš kupolo aukštybių, kur prieš tai išdarinėjo sudėtingiausius akrobatinius judesius, belaukdama, kol bus paruoštas maniežas žirgų pasirodymui.

Stebino milžiniški sunkūs drambliai, taip lengvai atlikdami įvairias sportines figūras. Čia ir plėšrūnai liutai, lengvai paklūstantys žmogaus valiai, kvapą užimantis cirko prieštis „zaidimas“ su krokodilais. Net muzika nutyla, kai jų dresiruotojas, praziūdes didžiulio krokodilo nasrus, įkiša savo galvą tarp jų. Tik pastabiai žiūrovai suspėjo pamatyti kaip greitai judesiu gyvūnų dresiruotojai savo „artistus“ pamalonina mėgstamiausiu skanėstu po kiekvieno atlikto veiksmo.

LML rudens pokylyje JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė (viduryje) su Liudu ir Albina Ramanaukais.

CHIROPRAKTIKA — KAS TAI?

Lapkričio 20 d. susirinkome į „Seklyčią“ įprastam popietiniam pabendravimui ir išklausyti dr. Vidos Puodžiūnienės paskaitą apie chiropraktiką.

Dr. Vida atvyko punktualiai su savo vyru Viktoru ir reikalingais „instrumentais“, kuriuos panaudojo demonstravimui.

Pirmiausia dr. Vida prisistatė — kodėl ji pasirinko chiropraktiką — gydymą pirštais ne vaistais. Ji augdama žinojo, kad dirbs medicinos srityje, bet bijojo adatų ir ligoninės. Lankydamasi universitetą, susižeidė besportuodama. Kad išvengtų operacijos, ji pasirinko chiropraktiką, kuris sutiko pagydyti be operacijos. Ir jis sėkmingai ją išgydė. Nuo to laiko ji žinojo, kad jos specialybė bus chiropraktika. Nei adatų, nei ligoninės! Deja, deja, bestudijuojant teko imti kraują, teko pergalėti adatų baimę...

Studijavo George Mason universitete — Fairfax, VA. Baigė fizinio lavinimo specialybę bakaluro laipsniu. Sukūrusi šeimą su Viktoru Puodžiūnu ir persikėlus į Čikagą, Illinois universitete išgijo magistro laipsnį. Tada sekė išsvajotos studijos — chiropraktika National College of Chiropractic, kuri dabar vadinasi National University of Health Science.

Atsiprašiusi, kad nemokanti naudotis garsiakalbiu, pažadėjo kalbėti garsiau. Pade monstravusi, kaip atrodo stuburas ir dubens kaulai, nurodė klaidas, kurias darome, pažeisdami stuburą ar dubens kaulus. O kas svarbiausia — pademonstravo, kaip reikia kelti sunkų daiktą, kaip kelti

krepšį viena ranka (čia ji vikriai griebė krepšį, dešine ranka kairę koją išmesdama į užpakalį, o kairę koją, jeigu aš ant vienos kojos jau nepastoviu, nepaklausiau). Kritikavo moterų tampomus sunkius rankinukus, prikrautus kone puse kosmetikos krautuvės reikmenų. Čia ji mus nustebino, gražiu lietuvišku vardu pavadindama lūpų pieštuką, kurį mes be jokios sąžinės vadiname „lipstiku“ — lūpdažiu. Bravo dr. Vida už lietuvišką naujadarą. Sunkūs rankinukai iškreipia stuburkaulį, mums nė neįsivaizduojant. Patarė miegant ant šono tarp kojų laikyti pagalvę, kad dubens kaulai būtų normalioje padėtyje, gulint ant nugaros — pagalvę po stėnom, o gulint ant pilvo — gulėti ant pagalvės (bet jeigu pilvukas kaip pagalvė, tada ji nereikalinga). Dr. Vidos demonstravimas atstojė ilgiausią paskaitą, kaip gera nuotrauka pasako daugiau negu keli šimtai žodžių. Didelės simpatijos nusipelnė dr. Vidos vyras Viktoras, kantriai pabuvis „pacientu“. Ji jį maigė, vartė, pirštais gydė tarsi tikrą ligonį, kas mums sudarė aiškesnį vaizdą apie chiropraktikos mokslą.

Didelė pagarba tėvams, sugebėjusiems išmokyti skambios lietuvių kalbos, nevertojant barbarizmų. Kitų kalbų mokėjimas padeda profesionaliam gyvenime. Ačiū dr. Vidai už paskaitą, ačiū Viktorui už kantrybę, būnant „pacientu“, ir tikimės dar ne kartą girdėti apie tai, kaip apsisaugoti nuo stuburo iškrypimų.

Eug. Barškėtienė

„ATEITIES ŠYPSENOS“ POKYLIS

Lithuanian Mercy Lift (LML), kartu su jūsų parama, parems dantų higienos programą Lietuvos jaunimui.

Pokylis praėjo ir darbai prasidėjo. Susirinko nemažai draugų, atvyko svečių iš toliau, jų tarpe Neil Krizek, Christian Relief Services atstovas iš Washington, DC, Jack Fong, Christian Expeditors prezidentas iš New Orleans, kuris persiuntė siuntas. Pagerbti buvome „Vaikų vilties“ sudaryto stalo atstovais, lydimais nenuilstančios Birutės Jasaitienės. Pasigedome kitų organizacijų atstovų, kuriems LML išrūpina persiuntimus.

Kadangi pokylis įvyko lapkričio 23 d., po Lietuvos pakvietimo į NATO, gen. konsulas Lietuvai Giedrius Apuokas pasakė prasmingus sveikinimo žodžius ir visi kartu pakėlėme šampano taures, sušukome tris kartus „Valio“! Invokaciją sukalbėjo kazimierietė seselė Julenė iš Šv. Kryžiaus ligoninės.

Nuotaika buvo pakili. Pasivažiavus prie stalo, smagiai šokome nuostabiai grojant broliams Švabams.

Loteriją laimėjo: du lėktuvo

bilietus skrydžiai į Lietuvą — Elizabeth Lidzius iš New Britain, CT; 1,000 dol. laimėjo Josephine Bruzgis iš Secaucus, NJ; 500 dol. laimėjo R. Blinstrubas iš Downers Grove, IL; po 250 dol. laimėjo dvi: Valerija Aukštikalnis iš Boston, MA, ir Wini Latvis iš Maspeth, NY. Dėkojame visiems, kurie pirko loterijos bilietus ir linkime visiems laimėti kitais metais.

Dėkojame pokylio ruošos komitetui: vadovei Dainai Dumbrienei, dr. Birutei Pumptienei, Zitai Marčiulionienei, kurios gražiai papuošė stalus gyvomis žuvytėmis, Daliai Trakienei, Eglei Nowak, kurios pravedė sėkmingai suruoštas tyliąsias varžytines, Rūtai Kuncienei, Lidijai Ringienei ir Lidijai Griauzdienei, kurios rūpinosi loterija, ir viceprezidentei Aušrinei Karaitis, kuri patarė, prižiūrėjo ir kompiuteriu paruošė gausybę adresų. Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie šio pokylio.

Apie LML galite pasiskaityti internete: www.lithuanianmercy.org

Pranė Šlutienė

LML lešų telkimo pokylyje, vykusiame šį rudenį, iš kairės: Arnoldas Koncius, Petras Jokubauskas ir Rimas Dumbrys.

Dr. Vidos Puodžiūnienės chiropraktikos klinika buvo atidaryta š.m. rugpjūčio 10 d. Lockport miestelyje (1000 S. State Str., tel. 815-834-9075). Nuotrauka iš klinikos atidarymo. Dr. Vidą sveikina Lockport meras, stebint jį vyrui Viktorui ir klinikos darbuotojoms.

LR GENERALINIO KONSULATO ČIKAGOJE PRANEŠIMAS

LR generalinis konsulas Čikagoje informuoja Lietuvos Respublikos piliečius, kad 2003 m. sausio 5 d. įvyks LR prezidento rinkimų II ratas, kuriame varžysis du kandidatai: dabartinis šalies vadovas Valdas Adamkus ir Liberalų demokratų partijos pirmininkas parlamentaras Rolandas Paksas.

LR generalinis konsulas kviečia visus LR piliečius dalyvauti antrajame LR prezidento rinkimų rate nepriklausomai, ar jie dalyvavo pirmajame, ar ne. Visiems rinkėjams, dalyvavusiems pirmajame rinkimų rate, yra išsiųsti balsavimo pažymėjimai, balsavimo biuleteniai bei vokai, reikalingi balsuoti paštu.

Rinkėjų balsai bus įskaityti, jeigu ant voko esanti išsiuntimo data bus ne vėlesnė negu 2003 m. sausio 5 d. ir LR generalinis konsulas Čikagoje gaus dokumentus iki 2003 m. sausio 9 d.

Jeigu dėl švenčių dienomis lečiau veikiančio pašto rinkėjai laiku negautų balsavimo dokumentų, maloniai prašytume rinkėjus atvykti tiesio-

giai į vieną šių apylinkių:

LR Generaliniame konsulate Čikagoje 211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611, Tel.: 312-397-0382.

2002 m. gruodžio 30–31 d. nuo 1 iki 5 v. po pietų. 2003 m. sausio 2–4 d., nuo 1 iki 5 v. po pietų. Balsavimo dieną, t.y. 2003 m. sausio 5 d. ši balsavimo apylinkė nedirbs.

Pasaulio lietuvių centre Lemonte, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

2003 m. sausio 5 d., nuo 8 val. ryto iki 3 val. popiet.

Jaunimo centre, Čikagoje, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

2003 m. sausio 5 d., nuo 7 v. r. iki 4 v. popiet.

LR garbės konsulate Cleveland, OH, 18021 Marcella Road, Cleveland, OH 44119, Tel.: 216-486-8692.

2003 m. sausio 2–4 d., nuo 1 iki 4 v. popiet, 2003 m. sausio 5 d., nuo 7 v. r. iki 4 v. p.p.

Į rinkimų apylinkę atvykęs balsuoti, rinkėjas privalo turėti Lietuvos Respublikos piliečio pasą.

„Ateities šypsenų“ pokylyje LML narė Virginija Jokubauskiene su Christian Relief Services atstovais Justin Holtzman (kairėje) ir Neil Krizek.

Šimet rudenį vykusiame LML „Ateities šypsenų“ pokylyje LML narės Jurgis Lendraitis (pirmasis iš dešinės) su svečiais Pierre ir Arlene Adams.

1923-ųjų sausio 15-osios, Klaipėdos krašto atvadavimo ir prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos 80 metų sukakties paminėjimas ruošiamas sekmadienį, sausio 19 d., 1 val. popiet, Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje. Minėjimą ruošia Mazonijos Lietuvos Lietuvių draugija. Programoje — vysk. Hanso Dumpio invokacija ir „Draugo“ vyr. redaktorės Danutės Bindokienės paskaita, taip pat trumpa meninė programa. Po minėjimo — kavutė ir malonus dalyvių pabendravimas. Visi kviečiami ir laukiami.

Reta proga dar kartą išgirsti Vilniaus Styginių kvarteto koncertą! Šis muzikinis vienetas, plačiai pagarsėjęs Europoje, šiemet gavęs Lietuvos fondo Dr. Antano Razmos vardo premiją, atvyksta kelioms koncertams į JAV. Po koncerto New York Carnegie Hall atsirado proga, kad kvartetas, pakeliui į kitas vietas, sausio 7 d., 7:30 val. vak., sutiko koncertuoti Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Pasaulio lietuvių centre. Bilietus už labai prieinamą kainą bus galima įsigyti prieš ir po Naujų metų dienos Mišių, o taip pat sausio 5 d. ir prieš koncertą prie įėjimo. Kapelionas ir misijos choras kviečia muzikos mylėtojus nepraleisti progos, pasiklausyti pasaulinio lygio styginių kvarteto. Informacija teikiama telefonais: P. Ragienė — 630-529-0955; R. Stropus — 815-836-1845.

Irena Raulinaitienė, Glendale, CA, už „Draugo“ 2003-ųjų metų kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame!

Lietuvių fondo prašymai jau gaunami LF raštineje. Prašymų formos turi būti teisingai užpildytos, įteikiamos asmeniškai arba gžainamos paštu iki 2003 m. kovo 15 d. Studentų stipendijų gavimo reikalu prašymų formos turi būti įteikiamos ar paštu gžainamos iki 2003 m. balandžio 15 d. Adresas: Lithuanian Foundation, Inc, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-1616.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!